

Ἐμφανίσεις καὶ θαύματα τῆς Παναγίας (ἔκδοση τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου)

A. ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ	B. ΑΜΙΣΘΟΣ ΙΑΤΡΟΣ	Γ. ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΑ ΟΡΑΜΑΤΑ	Δ. ΠΡΟΣΤΑΤΙΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΣ
Παναγία ἡ Πορταΐτισσα Παναγία ἡ Νιαμονίτισσα Παναγία ἡ Κασσιωπία Παναγία ἡ Λιμνιά Παναγία τῆς Σκριποῦς Παναγία ἡ Σπηλιώτισσα Παναγία ἡ Προυσιώτισσα Παναγία ἡ Μαλεβή Παναγία ἡ Παραμυθία	Ἵσσιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός Τὸ ἀπόστημα τοῦ σχολάρχη Ἡ μοναχὴ Ἑρμιόνη	Ἵσσιος Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης Ἡ Σκέπη τῆς Θεοτόκου Ἵσσιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ Γέρων Γελάσιος Ὁ βλάσφημος ψαράς Μία ἔκτρωση ποῦ δὲν ἔγινε	Στὸν πόλεμο τοῦ '40 Γράμμα ἀπὸ τῆ Μόροβα Θαῦμα στὸ Μπούμπεση Ὁ βλάσφημος Ἀνθυπασπιστῆς Τὸ ἀδέσποτο μουλάρι Τὰ φίδια τῆς Κεφαλονιάς Ἐνα θαῦμα στὸ μικροσκόπιο

Πρόλογος

Ἡ Θεοτόκος Μαρία, ἡ πρώτη μεταξὺ τῶν ἁγίων, ἦταν τὸ πρόσωπο τὸ «προκατηγγελλμένον ὑπὸ τῶν Προφητῶν» καὶ «ἐκλελεγμένον ἐκ πασῶν τῶν γενεῶν», γιὰ νὰ συνεργήσῃ στὸ μυστήριό τῆς ἑνσαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου.

Τὸ ὄνομα Μαρία, τὸ ὁποῖο δόθηκε στὴ Θεοτόκο «κατὰ πρόγνωσιν καὶ βουλήν τοῦ Θεοῦ», ἐρμηνεύεται «Κυρία». Ὁ ἅγιος Νικόδημος δίνει στὸ ὄνομα τριπλὴ ἐρμηνεία: κυρία, φωτισμὸ καὶ θάλασσα, ποῦ δηλώνουν ἀντιστοίχως τὴ δύναμη, τὴ σοφία καὶ τὴν ἀγαθότητα τῆς Θεοτόκου. Ἀπὸ τὸν Πατέρα ἔλαβε τὴ δύναμη, γιὰ νὰ ἐκπληρῶνῃ σὰν Μητέρα στὴ γῆ ἐκεῖνο ποῦ ἐκπληρῶνῃ ὁ Θεὸς σὰν Πατέρας στὸν οὐρανό. Ἀπὸ τὸν Υἱὸ ἔλαβε τὴ σοφία σὰν Μητέρα Του, γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ συμφιλιῶνῃ τὸν Θεὸ μὲ τὸν ἄνθρωπο. Ἀπὸ τὸ «Ἅγιο Πνεῦμα, τέλος, ἔλαβε τὴν ἀγαθότητα σὰν Νύμφη Του, γιὰ νὰ μεταδίδῃ τὰ πνευματικὰ χαρίσματα σὲ ὅλα τὰ κτίσματα.

Ἡ ἅγια ζωὴ τῆς Θεοτόκου, ἀπὸ αὐτὴ τὴ γέννησή της, εἶναι συνυφασμένη μὲ θαυμαστὰ γεγονότα καὶ γεμάτη ἀπὸ ἐξαιρετικὲς εὐλογίες. Μόνη αὐτὴ, ἀπ' ὅλες τὶς γυναῖκες, γεννήθηκε ἐξ ἐπαγγελίας, δηλαδὴ ὕστερα ἀπὸ ἀγγελικὴ πρόρρηση.

Ἵστερα ἀπὸ τρία χρόνια ὁδηγήθηκε κατὰ θεία νεύση στὰ «Ἅγια τῶν Ἁγίων «ὡς τριετίζουσα δάμαλις», ὅπου, κατὰ τὸν Δαμασκηνοῦ Ἰωάννη, «φυτευθεῖσα καὶ πιανθεῖσα τῷ Πνεύματι ὡσεὶ ἐλαία κατάκαρπος, πάσης ἀρετῆς καταγῶγιον γέγονεν». Ἐκεῖ ἡ Θεοτόκος Μαρία παρέμεινε δώδεκα χρόνια καὶ τρεφόταν ὑπερφυσικὰ μὲ οὐράνια τροφή. Τὴν ἐτοίμαζε ἔτσι ὁ Θεὸς γιὰ τὸ μεγάλο ὑπόρρημά της ἑνσαρκου οἰκονομίας. Τὴν ἐτοίμαζε γιὰ νὰ τὴν ἀναδείξῃ «κεχαριτωμένη», νὰ τὴν κοσμήσῃ δηλαδὴ μὲ ὅλα τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,

Ὅταν ἦρθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἄγγελος Κυρίου ἀποστέλλεται πρὸς τὴν Παρθένο καὶ τῆς εὐαγγελίζεται τὴ σύλληψη τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἐκείνη ταπεινὰ καὶ ὑπάκουα δέχεται τὴν ὑψίστη τιμὴ καὶ «πλήρης Πνεύματος Ἁγίου» ἀναφωνεῖ: «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμα μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτήρι μου, ὅτι ἔπεβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ». Μὲ καμμία ἄλλη ἀρετὴ ἡ Θεοτόκος δὲν εἴλικνε τόσο τὴ συγκατάβαση τοῦ Θεοῦ, ὅσο μὲ τὴν ταπείνωσιν. Αὐτὸς ποῦ ταπεινώθηκε μέχρι θανάτου σταυρικοῦ, πράγματι τέτοια ταπεινὴ μητέρα χρειαζόταν.

Ἡ πρωτοφανὴς αὐτὴ ταπείνωσις, κατὰ τὸν ἅγιο Νικόδημο, δὲν ἔμενε μόνο ριζωμένη στὸ βάθος τῆς καρδιάς της, ἀλλ' ἀπὸ κεῖ ἀνάβλυζε καὶ πλημμύριζε καὶ στὸ πανάμωμο σῶμα της, στὶς κινήσεις, στὴν

ένδυμασία, στὰ ἔργα καὶ στὰ λόγια της.

Τὴν ἄκρα ταπεινοφροσύνη τῆς Θεοτόκου συναγωνίζεται ἡ καθαρότητά της. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἀναφέρει ὅτι ἡ Παναγία ὑπερέβαλλε ἀκόμη καὶ τοὺς ἀγγέλους στὴν καθαρότητα.

Πολλοὶ ἐπίσης ἀπὸ τοὺς Πατέρες συμφωνοῦν ὅτι ἡ Θεοτόκος ἦταν ἐντελῶς ξένη πρὸς τὴν ἁμαρτία. Ὁ στίχος τοῦ Ἄσματος «Ὁλη καλὴ ἡ πλησίον μου, καὶ μῶμος οὐκ ἐστὶν ἐν σοί», ταιριάζει καὶ χαρακτηρίζει ἀπόλυτα τὴν καθαρότητα τῆς Παρθένου.

Στὸν Εὐαγγελισμό ἡ Θεοτόκος ἀπαλλάσσεται, μὲ τὴν ἐπέλευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κι ἀπ' αὐτὸν τὸν κοινὸ ρύπο τῆς ἀνθρωπότητας, τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα. Ἔτσι ἀξιῶνεται νὰ γίνῃ θεῖο κατοικητήριο καὶ νὰ διακονήσῃ στὸ ὑπερφυσικὸ μυστήριο τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Τὸ μυστήριο αὐτὸ συντελεῖται χωρὶς νὰ φθείρῃ τὴν καθαρότητα τῆς Παρθένου, διότι ἡ Θεοτόκος συνέλαβε, ἔκκυφορησε καὶ ἐγέννησε τὸν Κύριο ἄσπορος καὶ ἀφθωρος. Ἔτσι διατηρήθηκε παρθένος πρό, κατὰ καὶ μετὰ τὴ γέννηση τοῦ Κυρίου, καὶ ἔμεινε Ἀειπαρθένος.

Ὁλόκληρη ἡ ζωὴ τῆς Παναγίας ἦταν μία διαρκῆς θεία δοξολογία. Ἀλλὰ καὶ ἡ μακαρία κοίμησή της ἦταν ἓνα ἀντάξιο ἐπισφράγισμα τῆς ζωῆς της.

Τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὸν ἐνταφιασμό της ἀπὸ τοὺς ἁγίους ἀποστόλους «μετέστη πρὸς τὴν ζωὴν», δηλαδὴ τὸ θεοδόχο σῶμα της μεταφέρθηκε στὸν οὐρανό, ὅπου εἶχε προπορευθεῖ ἡ ἁγία ψυχὴ της, καὶ ὅπου τώρα ἀπολαμβάνει τὴν ἐσχατολογικὴ ἀφθαρσία τῆς αἰωνιότητος.

Ὁ ἅγιος Μάρκος Ἐφέσου μελωδεῖ ἐπιγραμματικὰ τὸ καταπληκτικὸ αὐτὸ γεγονός: «Νέκρωσιν ἡ τῆς ζωῆς Μήτηρ δέχεται, καὶ τάφω τεθεισα μετὰ τρίτην ἡμέραν εὐκλεῶς ἐξανίσταται εἰς αἰῶνας τῷ Υἱῷ συμβασιλεύουσα καὶ αἰτουῖσα τὴν τῶν πταισμάτων ἡμῶν ἄφεσιν».

Ὁ χρυσορρήμων ἅγιος, κατάπληκτος ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο τῆς Θεοτόκου, προκαλεῖ τὸν πιστὸ νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ βρεῖ παρόμοια θαυμαστὴ ὑπαρξη: Οὐδὲν ἐν βίῳ οἶον ἡ Θεοτόκος Μαρία. Περιέλθε, ὦ ἄνθρωπε, πᾶσαν τὴν κτίσιν τῷ λογισμῷ καὶ βλέπε εἰ ἐσάν ἴσον ἢ μείζον τῆς ἁγίας Θεοτόκου Παρθένου. Περινόστησον τὴν γῆν, περιβλέψον τὴν θάλασσαν, πολυπραγμόνησον τὸν ἀέρα, τοὺς οὐρανούς τῇ διανοίᾳ ἐρευνήσαν, τὰς ἀόρατους πάσας Δυνάμεις ἐνθυμηθῆ καὶ βλέπε ἐστὶν ἄλλο τοιοῦτον θαῦμα ἐν πάσῃ τῇ κτίσει».

Μετὰ τὴ θεία μετάσταση ἡ Θεοτόκος συμβασιλεύει μὲ τὸν Υἱὸ της στοὺς οὐρανούς. Ἀπὸ τὴν τιμητικὴ αὐτὴ θέση συμπαρίσταται δυναμικὰ στὸ ἀνθρώπινο γένος. Ἔχει τὸ «δύνασθαι τοῦ θέλειν ἰσοτάλαντον», διὸ ἐδάνεισε τὴ σάρκα τῆς «τῷ παντεχνήμονι Λόγῳ», ὁ Ὅποιος γι' αὐτὸ τῆς εἶναι αἰωνίως χρεώστης, κατὰ τὸν ἅγιο Νικόδημο.

Ἔχοντας τέτοια δύναμη ἡ Θεοτόκος, «διαπορθμεύει» σὲ ὅλους τὶς θεϊκὲς δωρεές, μεσιτεύει μὲ τὶς σωστικὲς πρεσβείες τῆς ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐπηρεάζει τὶς βουλὲς τοῦ Υἱοῦ της. Ἡ θαυματουργικὴ τῆς χάρις, ξεχωριστὴ καὶ πρὸ ἰσχυρὴ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἁγίων, ἐκδηλώνεται στοὺς ἀνθρώπους μὲ πολλοὺς τρόπους. Ἔτσι ἡ Παναγία ἐμφανίζεται σὰν ὑπέρμαχος στρατηγὸς στοὺς πολέμους, ἄμισθος ἰατρὸς στὶς ἀρρώστεις, «ταχεῖα σκέπη καὶ βοήθεια» σὲ κάθε ἀνάγκη.

* * *

Ἡ εὐγνωμοσύνη, ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ πιστοῦ λαοῦ στὴν Παναγία ἀποτυπώνονται στὴν ὑμνογραφία, στὴ λαογραφία, στὴν τέχνη καὶ στὴ λατρεία.

Πολλὲς ἐκκλησίες καὶ μοναστήρια εἶναι ἀφιερωμένα στὴ Θεοτόκο. Πρὸς τιμὴν τῆς φιλοτεχνήθηκαν πλῆθος ἱερὲς εἰκόνες. Ἀλλὰ καὶ ὕμνοι, τροπάρια, ἀκολουθίες καὶ ἐορτὲς ἔχουν τὴν ἀναφορὰ τους στὴ Θεομήτορα. Πολλὰ ἱερὰ προσκυνήματα εἶναι καθιδρυμένα σὲ περιοχές, πρὸς σχετίζονται μὲ θαύματα τῆς Παναγίας. Σὲ παραδόσεις, δοξασίες καὶ λαϊκὲς παροιμίες τ' ὄνομα τῆς Θεοτόκου ἀναφέρεται μὲ ἐξαιρετικὴ τιμὴ καὶ εὐλάβεια.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς βασικὲς θεομητορικὲς ἑορτὲς, ἡ ζωὴ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἡ λαϊκὴ εὐσέβεια ἔχουν προσθέσει καὶ ἄλλες πολλὰς, πού σχετίζονται μὲ θαυμαστὰς ἐνέργειες τῆς Θεομήτορος, μὲ ἐγκαινισμοὺς ναῶν τῆς ἢ μὲ εὐρέσεις θαυματουργῶν εἰκόνων τῆς. Στὴ Ρωσία οἱ ἑορτὲς τῆς Παναγίας, πού γίνονται πρὸς τιμὴν θαυματουργῶν εἰκόνων τῆς, ἀνέρχονται σὲ διακόσιες.

Τὰ πολλὰ ἀφιερώματα, μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι κατάφορτες οἱ θεομητορικὲς εἰκόνες, ἀποτελοῦν μίαν ἀκόμη ἀπόδειξη τῆς λαϊκῆς εὐγνωμοσύνης ἀπέναντί τῆς. Κάθε τόπος ἔχει καὶ μίαν θαυματουργὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, καθεμιά μὲ τὴν ἱστορία καὶ τοὺς θρύλους τῆς, πού δημιουργοῦν ἀτμόσφαιρα θρησκευτικοῦ μυστηρίου.

Ἀπὸ τὶς ἐκκλησιαστικὲς ἀκολουθίαις πού ἀναφέρονται στὴν Παναγία, οἱ πιὸ δημοφιλεῖς εἶναι οἱ Χαιρετισμοὶ τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ οἱ Παρακλήσεις τοῦ Δεκαπενταύγουστου.

Στὴ Θεοτόκο δόθηκαν πολλὰς ἐπωνυμίες, ἐπίθετα ἐκφραστικὰ καὶ κάποτε παράδοξα, πού ἀντιστοιχοῦν στὶς ιδιότητές τῆς, στοὺς εἰκονογραφικοὺς τῆς τύπους, στὸν χρόνον τῶν ἑορτῶν τῆς κ. ἁ. Τέτοιαις ὀνομασίαις εἶναι: Ὁδηγήτρια, Γλυκοφιλοῦσα, Γοργοπήκοος, Πορταίτισσα, Προυσιώτισσα, Φανερωμένη, Ζωοδόχος Πηγὴ, Μυριδιώτισσα κ. λ. π.

* * *

Τὰ θαύματα τῆς Παναγίας πού, δειγματοληπτικὰ μόνον, συμπεριλάβαμε στὸ βιβλίον αὐτό, προέρχονται ἀπὸ διάφορες πηγές. Τὰ προσφέρουμε διασκευασμένα καὶ ἐμπλουτισμένα μὲ τ' ἀπαραίτητο γεωγραφικὰ καὶ ἱστορικὰ στοιχεῖα, χωρὶς ὅμως νὰ ἀλλοιώνουμε καθόλου τὴν οὐσίαν αὐτῶν.

Ὁ ἀριθμὸς πού σημειώνεται στὸ τέλος κάθε κειμένου, μέσα σὲ ἀγκύλες, παραπέμπει στὴν κυριότερη σχετικὴ μὲ τὸ θέμα πηγὴ, πού βρίσκεται ἀριθμημένη μὲ ἀλφαβητικὴ σειρὰ στὸ τέλος τοῦ βιβλίου.

Στὰ θαύματα αὐτὰ ἡ Θεοτόκος ἔρχεται σὲ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ προβλήματά τους. Συχνὰ ἐμφανίζεται στὸν ὕπνον ἢ σὲ ἐγρήγορση. Ἄλλοτε ἡ παρουσία τῆς γίνεται αἰσθητὴ μόνον μὲ τὴ φωνὴ ἢ μὲ κάποια εὐωδιά.

Μὲ ὅλους αὐτοὺς τοὺς τρόπους ἐπεμβαίνει θαυματουργικὰ καὶ θεραπεύει ἀρρώστιας, ἐνθαρρύνει πολεμιστὰς, ἱκανοποιεῖ ἀνάγκες, σώζει ἀπὸ κινδύνους, δίνει λύσεις σὲ προβλήματα καὶ ἀδιέξοδα. Ἄλλοτε πάλι καθοδηγεῖ γιὰ τὴν εὕρεση ἱερῶν τῆς εἰκόνων καὶ ἄλλοτε εὐαγγελίζεται εὐεργεσίας ἢ, ἀντίθετα, προμηνύει συμφορές. Μὲ ἀνάλογο τρόπο στιγματίζει τὴν ἀταξία καὶ ἀσέβεια ἢ βραβεύει τὴν ἀρετὴν. Τέλος, ὁδηγεῖ στὴ μετάνοια, μεταστρέφει ἀλλόθρησκους καὶ τιμωρεῖ παραδειγματικὰ τοὺς βλάσφημους.

Ἡ ζωντανὴ ὅμως αὐτὴ παρουσία τῆς Θεοτόκου τόσο στὴν ἀτομικὴ ὅσο καὶ τὴν κοινὴν ζωὴν τῶν χριστιανῶν, γιὰ νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ καὶ ἀποδεκτὴ, προϋποθέτει καὶ ἐξίσου ζωντανὴ πίστη. Αὐτὴ τὴν ἀλήθειαν τονίζει χαρακτηριστικὰ ἓνα ὀρθρινὸ Θεοτόκιο τῆς 10ης Ἰανουαρίου:

«Πίστης ἡγισθῶ μόνη καὶ μὴ ἀπόδειξις τῶν ὑπὲρ νοῦν θαυμάτων, Θεογεννητορ κόρη, τῶν σῶν τὸν γὰρ ἀκατάληπτον Θεὸν Λόγον τέτοκας, ἔνδυσσάμενον τὴν ἀνθρωπότητα...».

Παναγία ἢ Πορταίτισσα

«Χαῖρε, τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἀσάλευτος πύργος»

Ἡ θαυματουργὴ Πορταίτισσα, ἡ ἐξέχουσα μετὰ τῶν θεομητορικῶν εἰκόνων τοῦ Ἄθω, ἦταν ἀρχικὰ φυλαγμένη, καθὼς διασώζει ἢ παράδωκε, στὴ μικρασιατικὴ Νίκαια. Μιὰ εὐσεβὴς γυναῖκα μὲ τὸν μοναχογιό τῆς τὴν εἶχαν τοποθετήσῃ μέσα στὴν ἰδιόκτητη ἐκκλησία τους καὶ τὴν τιμοῦσαν.

Στὰ χρόνια τῆς δεύτερης εἰκονομαχίας βασιλικοὶ κατάσκοποι ἀνακάλυψαν τὴν εἰκόνα καὶ ἀπειλήσαν τὴ γυναῖκα πὼς θὰ τὴν σκοτώσουν ἂν δὲν τοὺς δωροδοκήσει. Ἐκείνη ὑποσχέθηκε ὅτι τὴν ἐπομένη θὰ τοὺς ἔδινε τὰ χρήματα. Καὶ τὴ νύχτα, ἀφοῦ προσευχήθηκε μπροστὰ στὴν εἰκόνα, τὴ σήκωσε μὲ εὐλάβεια, κατέβηκε στὴν παραλία καὶ τὴν ἔριξε στὴ θάλασσα λέγοντας:

– Δέσποινα Θεοτόκε, ἐσύ ἔχεις τὴ δύναμη κι ἐμᾶς νὰ διασώσεις ἀπὸ τὴν ὀργὴ τοῦ βασιλιᾶ, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰκόνα σου ἀπὸ τὸν καταποντισμό.

Τότε πραγματικὰ ἔγινε κάτι θαυμαστό. Ἡ θαυματουργὴ εἰκόνα στάθηκε ὄρθια στὰ κύματα καὶ κατευθύνθηκε πρὸς τὴ δύση. Συγκινημένη ἡ γυναῖκα ἀπὸ τὸ γεγονὸς γυρίζει στὸν γιό της καὶ τοῦ λέει:

– Εγώ, παιδί μου, γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς Παναγίας εἶμαι ἕτοιμη νὰ πεθάνω. Ἐσύ νὰ φύγεις. Νὰ πᾶς στὴν Ἑλλάδα.

Χωρὶς ἀργοπορία τὸ παιδί ἐτοιμάστηκε καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη, κι ἀπὸ κεῖ γιὰ τὸν Ἄθωνα, ὅπου ἐμόνασε. Σὰν μοναχὸς ἀσκήτεψε στὸν τόπο πού ἀργότερα ἰδρύθηκε ἡ μονὴ τῶν Ἰβήρων. Αὐτὸ ἦταν οἰκονομία Θεοῦ, γιὰτι ἔτσι πληροφορήθηκαν οἱ ἄλλοι μοναχοὶ τὸ ἱστορικὸ τῆς θαυματουργῆς εἰκόνας.

Πέρασε καιρὸς. Ὁ μοναχὸς ἀπὸ τὴ Νίκαια πέθανε, καὶ τὸ μοναστήρι τῶν Ἰβήρων ἰδρύθηκε καὶ ὀλοκληρώθηκε. Ἦταν βράδυ, ὅταν οἱ μοναχοὶ ἀντίκρυσαν ἕνα παράξενο θέαμα: Ἐνα πύρινο στῦλο πού ξεκινοῦσε ἀπὸ τὴ θάλασσα κι ἔφθανε στὸν οὐρανό.

Τὸ ὄραμα συνεχίστηκε ἡμέρες καὶ νύχτες. Κατεβαίνουν οἱ ἀδελφοὶ στὴν παραλία καὶ βλέπουν μὲ θαυμασμό στὴ βάση τοῦ πύρινου στύλου μιὰ εἰκόνα τῆς Θεοτόκου. Ὅσο ὅμως τὴν πλησίαζαν ἐκείνη ἀπομακρυνόταν. Συγκεντρώθηκαν τότε στὴν ἐκκλησία καὶ παρακάλεσαν μὲ δάκρυα τὸν Κύριο νὰ χαρίσει στὸ μοναστήρι τους τὸν ἀνεκτίμητο αὐτὸ θησαυρό.

Μεταξὺ τῶν μοναχῶν ὑπῆρχε ἕνας εὐλαβὴς ἀσκητὴς, πού λεγόταν Γαβριήλ. Σ' αὐτὸν παρουσιάζεται ἡ Παναγία καὶ τοῦ λέει:

– Νὰ πεῖς στὸν ἡγούμενο καὶ στοὺς ἀδελφούς ὅτι θὰ σᾶς παραδώσω τὴν εἰκόνα μου, γιὰ νὰ σᾶς προστατεύει. Θὰ μπεῖς κατόπιν στὴ θάλασσα, θὰ περπατήσεις πάνω στὰ κύματα, κι ἔτσι θὰ καταλάβουν ὅλοι τὴν εὐνοιά μου γιὰ τὸ μοναστήρι σας.

Ἔτσι κι ἔγινε. Ὁ π. Γαβριήλ περπάτησε πάνω στὴ θάλασσα σὰν σὲ στερεὰ γῆ, παρέλαβε μὲ εὐλάβεια τὴ θαυματουργὴ εἰκόνα καὶ ἐπέστρεψε στὴν παραλία. Ἐκεῖ συγκεντρωμένοι ὅλοι οἱ μοναχοὶ τῆς ἐπιφύλαζαν τιμητικὴ ὑποδοχή. Ὑστερα τὴν παρέλαβαν καὶ τὴν τοποθέτησαν στὸ ἱερὸ βῆμα τοῦ καθολικοῦ.

Ὅταν τὴν ἐπομένη ὁ ἐκκλησιαστικὸς πῆγε ν' ἀνάψει τὰ καντήλια, ἡ εἰκόνα ἔλειπε. Ἐρεῦνησε παντοῦ καὶ τὴν ἀνακάλυψε στὸ τεῖχος, πάνω ἀπὸ τὴν πύλη τῆς μονῆς. τὴν ἐπανέφεραν στὸ καθολικό, ἀλλὰ ἡ εἰκόνα ἔφυγε καὶ πάλι. Αὐτὸ ἐπαναλήφθηκε πολλές φορές. Τέλος ἡ Παναγία παρουσιάζεται στὸν γέροντα Γαβριήλ καὶ τοῦ λέει:

– Νὰ πεῖς στοὺς ἀδελφούς νὰ μὴ μ' ἐνοχλοῦν. Δέν ἦλθα ἐδῶ γιὰ νὰ φυλάγομαι ἀπὸ σᾶς, ἀλλὰ νὰ σᾶς φυλάω. Ὅσοι ζεῖτε στὸ Ὅρος τοῦτο ἐνάρετα, νὰ ἐλπίζετε στὴν εὐσπλαχνία τοῦ Υἱοῦ μου. Γιὰτι, ὅσο ὑπάρχει ἡ εἰκόνα μου μέσα στὴ μονὴ σας, ἡ χάρις καὶ τὸ ἔλεός Του θὰ σᾶς ἐπισκιάζουν πάντοτε.

Ὑστερα ἀπ' αὐτὸ οἱ μοναχοὶ ἔχτισαν παρεκκλήσι κοντὰ στὴν πύλη κι ἐκεῖ τοποθέτησαν τὴν ἱερὴ εἰκόνα.

Πράγματι ἡ Πορταΐτισσα, καθὼς ὑποσχέθηκε, προστατεύει τὴ μονὴ καὶ οἰκονομεῖ κάθε της ἀνάγκη.

Ἡ θεραπεία τῆς πριγκίπισσας

Τὸ 1651 οἱ 365 ἰβηρίτες μοναχοὶ δοκίμαζαν οἰκονομικὴ στενότητα, γιὰ αὐτὸ ἀνέθεσαν στὴ Θεοτόκο νὰ μεριμνήσει γιὰ τὴ συντήρησή τους. Ἀμέσως ἡ φιλόστοργη Μητέρα ἔτρεξε γιὰ ἐξεύρεση πόρων μὲ τὸ

ακόλουθο χαριτωμένο θαῦμα.

Εκείνη την περίοδο ήταν βαριά ἄρρώστη ἡ κόρη τοῦ τσάρου τῆς Ρωσίας Ἀλεξίου Μιχαήλοβιτς. Τὰ πόδια τῆς ἦταν παράλυτα καὶ γιὰ τοὺς γιατροὺς ἀθεράπευτα.

Τῆ θλίψη τῆς πριγκίπισσας καὶ τῶν βασιλέων γονέων τῆς ἔρχεται τώρα νὰ μεταβάλει σέ χαρὰ ἡ θαυματουργὴ Πορταΐτισσα. Παρουσιάζεται μιὰ νύχτα στὸν ὕπνο τῆς, κι ἀφοῦ τῆς ἔδωσε θάρρος καὶ ὑποσχέθηκε νὰ τῆ θεραπεύσει τῆς λέει:

– Νὰ πεῖς στὸν πατέρα σου νὰ φέρει ἀπὸ τὴν μονὴ τῶν Ἰβήρων τὴν εἰκόνα μου τὴν Πορταΐτισσα.

Τὸ πρωὶ ἡ ἄρρώστη διαβίβασε τὴν ἐντολὴ κι ἀμέσως ξεκίνησε ἔκτακτη ἀποστολή, γιὰ νὰ μεταφέρει στοὺς Ἰβηρίτες μοναχοὺς τὴν ἐπιθυμία τοῦ τσάρου. Ἐκείνοι φοβήθηκαν μήπως ἡ εἰκόνα δέν ἐπιστραφεῖ, καὶ ἀποφάσισαν νὰ στείλουν ἕνα πιστὸ ἀντίγραφο μὲ τιμητικὴ συνοδεία τεσσάρων ἱερομονάχων.

Μόλις μαθεύτηκε ὁ ἐρχομὸς τῆς σεπτῆς εἰκόνας στὴ Μόσχα, ἡ πόλη ἄδειασε. Ὅλοι, βασιλεῖς καὶ λαός, ἔτρεξαν νὰ τὴν προὔπαντήσουν. Στ' ἀνάκτορα ὁμως ἡ πριγκίπισσα κοιτόταν στὸ κρεβάτι, χωρὶς νὰ γνωρίζει τίποτε. Κάποια στιγμὴ ζήτησε τὴ μητέρα τῆς καὶ τότε πληροφορήθηκε τὸ μεγάλο γεγονός.

– Τί; φώναξε. Ἐρχεται ἡ Παναγία, κι ἐμένα μὲ ἄφησαν ἐδῶ;

Πηδᾶ ἀμέσως ἀπὸ τὸ κρεβάτι, ντύνεται καὶ τρέχει νὰ ὑποδεχθεῖ κι ἐκείνη τὴν Παναγία. Ὁ κόσμος εἶδε τὴν παράλυτὴ πριγκίπισσα καὶ τὰ ἔχασε. Ἡ συγκίνηση κορυφώθηκε, ὅταν ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μεριὰ ἔφθασε ἡ ἅγια εἰκόνα κι ἔγινε ἡ τελετὴ τῆς ὑποδοχῆς καὶ τῆς προσκυνήσεως.

– Μεγαλειότατε, εἶπαν οἱ ἀπεσταλμένοι, προσφέρουμε τὴ σεπτὴ αὐτὴ εἰκόνα σάν δῶρο στὸ εὐσεβὲς ρωσικὸ ἔθνος.

– Σᾶς εὐχαριστῶ, εἶπε συγκινημένος ὁ τσάρος. Σέ ἔνδειξη τῆς εὐγνωμοσύνης μου σᾶς παραχωρῶ μιὰ ἀπὸ τίς καλύτερες μονές τῆς πρωτεύουσας, τὸν ἅγιο Νικόλαο. Ἐπίσης ἐτήσιο ἐπίδομα ἀπὸ 2.500 ρούβλια, ἀτέλεια σέ ὅ,τι εἰσάγετε ἀπὸ τὴν χώρα μου, καθὼς καὶ δωρεάν μετακίνηση τῶν ἀπεσταλμένων σας.

Τὸ μετόχι αὐτὸ παρέμεινε στὴν κυριότητα τῆς μονῆς Ἰβήρων μέχρι τὸ 1932 καὶ τῆς ἐξασφάλιζε τόσες προσόδους, ὥστε κάλυπτε ὅλες σχεδὸν τίς ὑλικές τῆς ἀνάγκες.

Ὁ πεινασμένος ὁδοιπόρος

Ἡ μονὴ τῶν Ἰβήρων εἶναι πολὺ φιλόξενο μοναστήρι. Αὐτὸ ἀποδίδεται καὶ στὸ ἀκόλουθο περιστατικὸ:

Ἕνας φτωχὸς ἐργάτης, κουρασμένος ἀπὸ τὸν δρόμο, ἔφθασε τὸ μεσημέρι πεινασμένος στὴν πύλη τῆς μονῆς. Ζήτησε μόνο λίγο ψωμὶ ἀπὸ τὸν πορτάρη, γιὰτὶ βιαζόταν νὰ συνεχίσει τὴν πορεία του.

Ὁ πορτάρης, ἄγνωστο γιὰτὶ, δέν τοῦ ἔδωσε, ὅποτε ὁ φτωχὸς ἀναστέναξε βαθιὰ κι ἔφυγε νηστικός.

Ἀνεβαίνοντας πρὸς τίς Καρνές, σταμάτησε γιὰ λίγο στὴ σκιά ἑνὸς δέντρου. Λυπημένος καὶ κουρασμένος καθὼς ἦταν, ξάπλωσε καταγῆς. Ξεφνικὰ ἀκούει βήματα νὰ πλησιάζουν. Ἀνασηκώνεται καὶ βλέπει κοντὰ του μιὰ γυναίκα μ' ἕνα βρέφος στὴν ἀγκαλιά. Μὲ ὕφος συμπαθητικὸ καὶ φωνὴ γλυκειὰ τὸν ἐρωτᾶ:

– Τί ἔχεις; Μήπως εἶσαι ἄρρώστος;

– Ὅχι, ἀπάντησε ἐκεῖνος, ἀλλὰ πεινῶ. Παρακάλεσα τὸν θυρωρὸ τῆς μονῆς Ἰβήρων νὰ μοῦ δώσει ψωμὶ, ἀλλὰ δέν μοῦ ἔδωσε.

– Ἄκου, παιδί μου. Δέν πρέπει νὰ παραπονεῖσαι γιὰ τὸν θυρωρὸ. Θυρωρὸς τῆς μονῆς αὐτῆς εἶμαι ἐγώ. Νὰ

ἐπιστρέψεις ἀμέσως καὶ νὰ ζητήσεις ψωμί ἐκ μέρους μου. Κι ἂν δὲν σοῦ δώσουν, πλήρωσέ το μ' αὐτὰ τὰ χρήματα. Σέ περιμένω ἐδῶ.

Λέγοντας αὐτὰ ἔδωσε στὸν ἐργάτη τρία φλουριά. Ἐκεῖνος, ἀνύποπτος γιὰ ὅσα ἔβλεπε καὶ ἄκουγε, ξεκίνησε γιὰ τὸ μοναστήρι. Χτύπησε τὴν πύλη καὶ κρατώντας ἐπιδεικτικὰ τὰ χρήματα ζήτησε καὶ πάλι ἀπὸ τὸν θυρωρὸ ψωμί, χωρὶς νὰ παραλείψει ν' ἀναφέρει τὴ συνομιλία μὲ τὴ γυναίκα.

Ὅταν ἄκουσε ὁ μοναχὸς γιὰ γυναίκα καὶ εἶδε τὰ σπάνια νομίσματα, κατάλαβε ὅτι πρόκειται γιὰ θαῦμα. Χτύπησε τὴν καμπάνα, συγκεντρώθηκαν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἄκουσαν μὲ θαυμασμό τὸ παράδοξο γεγονός.

Διαπίστωσαν μάλιστα ὅτι τὰ νομίσματα ἐκεῖνα ἦταν ἀφιερωμένα πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια στὴ θαυματουργὴ εἰκόνα. Βλέποντας ὅμως ἡ Παναγία τὴν ἀνάγκη τοῦ φτωχοῦ, τὰ παρέλαβε καὶ τοῦ τὰ ἔδωσε μὲ μητρικὴ εὐσπλαχνία.

Οἱ μοναχοὶ μὲ φόβο καὶ εὐλάβεια τὰ ἐπανεφέραν στὴν ἁγία εἰκόνα τῆς Πορταΐτισσας, ἡ ὁποία μὲ τὸ θαῦμα αὐτὸ τοὺς δίδαξε τὴ μεγάλη ἀρετὴ τῆς φιλοξενίας.

Παναγία ἡ Νιαμονίτισσα

Ἡ μυροβόλος Χίος, ἡ «παιπαλόεσσα», κατὰ τὸν Ὅμηρο, γιὰ τὸ βραχώδες καὶ ὄρεινὸ ἔδαφός της, ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους «ὡς μία τῶν Μακάρων νήσων» γιὰ τὰ φυσικὰ τῆς πλεονεκτήματα

Αὐτὴ ἡ ὀνομασία θὰ τῆς ταιριάζε μεταφορικὰ καὶ γιὰ τὴν εὐλάβεια τῶν κατοίκων της. Στὴν ἀρχαιότητα ἦταν γεμάτη ἀγάλματα καὶ εἰδωλολατρικούς ναοὺς. Ἀλλὰ καὶ στὴ χριστιανικὴ ἐποχὴ τὸ πλῆθος τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς κινεῖ τὴν περιέργεια κάθε ἐπισκέπτου. «Ἡ χιακὴ κοινωνία, σημειώνει ὁ Μ. Ἰουσηνιανὸς τὸ 1606, εἶναι εὐλαβέστατη, ἐνῶ ὁ κλῆρος τῆς πολὺ πιὸ ἀξιόλογος ἀπὸ ἄλλων περιοχῶν». Ἐχει ἐπίσης νὰ ἐπιδείξει πολλοὺς ἁγίους καὶ πολλὰ μοναστήρια.

Λίγα χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα τοῦ νησιοῦ, στοὺς πρόποδες τοῦ Προβάπου ὄρους, προβάλλει τὸ πιὸ ἀξιόλογο μοναστήρι τῆς Χίου, ἡ παλαιόφατη Νέα Μονή. Τὸ πατριαρχικὸ αὐτὸ σταυροπήνιο, μὲ τὰ βασιρικὰ χρυσοβούλα καὶ τὰ περίφημα ψηφιδωτὰ, εἶναι ὀχυρωμένο ἀπὸ φυσικὰ καὶ τεχνητὰ τείχη καὶ πύργους, τμήματα τῶν ὁποίων σώζονται μέχρι σήμερα.

Οἱ κτιριακὲς ἐργασίες τῆς μονῆς ἄρχισαν τὸ 1034 ἀπὸ τοὺς Χιώτες ἀσκητὲς Νικήτα, Ἰωσήφ καὶ Ἰωάννη. Πολύτιμο συμπαραστάτη στὴν προσπάθεια τοὺς αὐτὴ εἶχαν τὸν βυζαντινὸ αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνο Θ' τὸν Μονομάχο.

Στὰ ἱστορικὰ τῆς μονῆς εἶναι διάχυτη ἡ παράδοση γιὰ τὴ θαυμαστὴ εὕρεση τῆς Παναγίας Νιαμονίτισσας. Αὐτὴ τὴ θαυματουργὴ εἰκόνα ἀνακάλυψαν μέσα σὲ πυκνὸς δάσος οἱ τρεῖς κτήτορες, τριγυρισμένη ἀπὸ ἀδιαπέραστα βάτα καὶ χαμόκλαδα.

Ἡ θεία μορφή τῆς Θεοτόκου παριστάνεται σὲ μία ἰδιότυπη καὶ μοναδικὴ στάση: Κρατᾷ στὰ χέρια τὸ θεῖο Βρέφος, ἀλλὰ εἰκονίζεται ὀρθία, μὲ ἀνοιχτὴ τὴ μητρικὴ ἀγκαλιὰ καὶ τὰ πόδια σὲ στάση βηματισμοῦ.

Ἡ ἱερὴ εἰκόνα τῆς Νιαμονίτισσας σώζεται συχνὰ ἢ ἴδια θαυματουργικὰ ἀπὸ πυρκαγιές, ἀλλὰ καὶ σώζει ἀπὸ σφαγές, ἐπιδρομὲς καὶ λοιπὲς περιπέτειες, πού δοκίμασε ἡ Νέα Μονή στὴν ἱστορικὴ διαδρομὴ της.

Ὁ χρυσοχόος

Κάποτε οἱ μοναχοὶ ἀνέθεσαν σ' ἓνα Χιώτη χρυσοχόο νὰ ἐπενδύσει μὲ χρυσὸ ἓνα μέρος τῆς ἱερῆς εἰκόνας, γιὰ νὰ τὴν προφυλάξουν ἀπὸ τὴ φθορὰ. Ὁ ἐκκλησιάρχης τὴν τοποθέτησε στὸν κυρίως ναό, καὶ ὁ τεχνίτης ἄρχισε τὴν ἐργασία του μὲ εὐλάβεια.

Ξαφνικά ακούει μία γλυκεία φωνή να του λέει ψιθυριστά:

Έλαφρά χτύπα, έλαφρά» νάχης την ευχή μου, γιατί ή εικόνα είναι παλαιά!

Σηκώνει τὰ μάπα ό χρυσοχόος και βλέπει μία μεγαλόπρεπη γυναίκα με όλόχροση φορεσιά. Δέν πρόλαβε να τή ρωτήσει ποιά ήταν, γιατί μπήκε άμέσως στο ιερό βήμα από τή νότια πύλη. Τρέχει να τήν προφθάσει, αλλά Έκείνη είχε εξαφανιστεί. Μπαίνει στο ιερό, και τότε αναγνωρίζει στή μορφή τής πλατυτέρας τή γυναίκα, που πριν από λίγο του είχε φανερωθει.

Η καμπάνα.

Το καμπαναριό τής Νέας Μονής μοιάζει με τετράγωνο πύργο και ύψώνεται σχεδόν τριώροφο μέχρι τον θόλο του καθολικού. Είναι στεγασμένο με μολύβι και στολίζεται στήν κορυφή με ώραίο σιδερένιο σταυρό. Αρχικά είχε τέσσερις καμπάνες και δυο πολυτελέστατα ρολόγια. Όλα όμως εξαφανίσθηκαν το 1822 από τις ασιατικές όρδες.

Κάποτε μία από τις μεγαλύτερες καμπάνες ράγισε. Οί μοναχοί τή φόρτωσαν σ' ένα βενετσιάνικο πλοίο και τήν έστειλαν στή Βενετία για να τήν ξαναχύσουν.

Το πλοίο ταξιδεύοντας χτυπήθηκε από ένα κουρσάρικο των πειρατών του Βαρβαρόσσα και κινδύνεψε να βουλιάξει. Οί ναύτες, στή δύσκολη εκείνη στιγμή, έπικαλέστηκαν τή βοήθεια τής Παναγίας Νιαμονίτισσας. Ύστερα έσπασαν ένα κομμάτι από τήν καμπάνα, το έβαλαν για μπάλα μέσα στο κανόνι και χτύπησαν το έχθρικό πλοίο. Το χτύπημα ήταν καιρίο και το πειρατικό βυθίστηκε.

Το βενετσιάνικο καράβι συνέχισε το ταξίδι κι έφθασε στον προορισμό του. Ο καπετάνιος, από ευγνωμοσύνη για τή σωτηρία τους, έφτιάξε με δικά του έξοδα τήν καμπάνα και τήν πρόσφερε στήν Παναγία. Λέγεται μάλιστα πως ή καμπάνα αυτή ήταν ή πιό μελωδική απ' όλες.

Το ξύλο και το σκοινί

Ένα χιώτικο καράβι, ταξιδεύοντας, συνάντησε μεγάλη θαλασσοταραχή. Ο καπετάνιος, μπροστά στον κίνδυνο, φώναξε με τή θερμή νησιώτικη πίστη του:

- Παναγιά μου Νιαμονίτισσα, σώσε μας! Και σου τάζω μία λαμπάδα τόσο ψηλή, όσο το κατάρτι του πλοίου!

Δέν πρόλαβε να τελειώσει τον λόγο του, και βλέπει πάνω στήν άφρισμένη θάλασσα τήν ίδια τή Θεοτόκο, να κρατά στο χέρι ένα ξύλο κι ένα σκοινί. Ύστερα βυθίστηκε στο κύμα.

Άμέσως ή τρικυμία κόπασε και το πλοίο προσορμίστηκε σω στο λιμάνι. Εκεί, με μεγάλη τους έκπληξη, ανακάλυψαν σία ύφαλα του μία τρύπα. Η τρύπα αυτή ήταν φραγμένη μ' ένα κομμάτι ξύλο κι ένα κομμάτι σκοινί...

Το θαύμα τής Παναγίας ήταν όλοφάνερο. Άμέσως ξεκίνησαν όλο το πλήρωμα γεμάτοι ευγνωμοσύνη για τή Νέα Μονή. Προσκύνησαν τή θαυματουργή εικόνα, πρόσφεραν το τάμα τους, μία πελώρια λαμπάδα, κι άφησαν στον έξωνάρθηκα το σωτήριο ξύλο και το σκοινί, τὰ όποία σώζονται εκεί μέχρι σήμερα.

Για τήν ίδια αίτία, καθώς λέγεται, υπάρχει στον έξω νόρθηκα κι ένα σφουγγάρι. Με τή χάρη τής Νιαμονίτισσας το σφουγγάρι αυτό έφραξε τή σχισμή ενός ιστιοφόρου πλοίου, που κινδύνευε να κανταποντιστεί.

Το μουλάρι

Τον 17ο αιώνα, καθώς σημειώνουν ξένοι περιηγητές, ή Νέα Μονή αριθμούσε 100 έως 150 μοναχούς, κι έμοιαζε με μικρή πόλη. Ανάλογος ήταν και ό αριθμός των υποζυγίων για τή μεταφορά των πολλών

είσοδημάτων.

Κάποτε ένας προσκυνητής από τη Μυτιλήνη παρέδωσε στον βουρδουνάρη -έπιστάτη των ζώων -της Νέας Μονής ένα φορτίο λάδι για το μοναστήρι. Ο βουρδουνάρης φόρτωσε ένα μουλάρι και ξεκίνησε.

Όταν έφθασαν στο έκκλησάκι του αγίου Φανουρίου, σέ μία κακοτοπιά, το ζώο παραπάτησε και γκρεμίστηκε στο βάραθρο μέχρι το ποτάμι. Ο βουρδουνάρης, βέβαιος πως σκοτώθηκε, δεν ασχολήθηκε περισσότερο μαζί του. Διηγήθηκε όμως στους μοναχούς το θλιβερό επεισόδιο.

Δέν πέρασε πολλή ώρα κι ακούστηκαν στην πύλη της μονής χτυπήματα και χλιμιντρίσματα. Τρέχει ο πορτάρης ν' ανοίξει, και αντικρυσί το μουλάρι που είχε γκρεμιστεί. Το πιό θαυμαστό ήταν, πως είχε φορτωμένα στην πλάτη τα τουλούμια με το λάδι άκεραία. Ο πορτάρης το έβαλε μέσα και το ξεφόρτωσε. Τότε όμως συνέβη το έξης παράδοξο: Το ζώο έπεσε άμέσως στη γη νεκρό. Είχε πια έκπληρώσει την αποστολή του.

Η εύλαβης δωρήτρια. Κάποια εύλαβης χιώτισα, από το χωριό Καλιμασσιά, αφιέρωσε όλη την περιουσία της στη Νέα Μονή. Κάποτε όμως αρρώστησε και βρέθηκε σε μεγάλη οικονομική ανάγκη. Τότε οι συγγενείς της, αντί να τη βοηθήσουν, την εγκατέλειψαν και την πίκραιναν με λόγια σκληρά:

«Άς έρθει, της έλεγαν, να σε κοιτάξει ή Νέα Μονή, αφού της έγγραφες την περιουσία σου.

Έκείνη δέν έπαυε να προσεύχεται θερμά στην Παναγία ζητώντας τη βοήθειά της. Κι ένα βράδυ, μέσα στον πόνο και την άπελπισία της, βλέπει στον ύπνο της μία γυναίκα. Η γυναίκα αυτή την πλησίασε, την παρηγόρησε και μεταξύ των άλλων της είπε:

- Μή φοβάσαι. Η ασθένειά σου θεραπεύτηκε. Πάρε αυτό το φλουρί και θα φροντίζω εγώ για σένα.

- Ποιά είσαι; ρώτησε ή αρρωστη.

- Είμαι ή Νέα Μονή.

Με τα λόγια αυτά ξύπνησε ή γυναίκα θεραπευμένη, κρατώντας στο δεξί της χέρι το φλουρί. Πήγε στο μοναστήρι, διηγήθηκε τ' όνειρό της στον ήγούμενο Άνθιμο και του παρέδωσε το φλουρί, που της είχε χαρίσει ή Παναγία.

Θαυμαστά γεγονότα.

Όταν το μοναστήρι μετατράπηκε σε γυναικειό, οί μοναχές έζησαν όρισμένα θαυμαστά γεγονότα:

Το 1959, τα μεσάνυχτα της 4ης Απριλίου, χτύπησαν χαρμόσυνα οί καμπάνες. Χτυπούσαν μόνες τους, ενώ συγχρόνως έβγαινε από την έκκλησία μία έκτυφλωτική λάμψη.

Άρκετες φορές κινούνται μόνα τους τα καντήλια μπροστά στη θαυματουργή εικόνα, και συχνά, ενώ οί μοναχές ψάλλουν στο αναλόγιο, ακούγονται βήματα στο ιερό, δυνατοί θόρυβοι και γλυκύτατες ψαλμωδίες. ακούγονται κυρίως όταν ψάλλεται ή Θ' ώδή, το «Άξιόν έστι» και οί χαιρετισμοί της Παναγίας.

Με τα θαυμαστά αυτά σημεία ή Νιαμονίτισσα κάνει αισθητή την παρουσία της στο μοναστήρι και μεταδίδει χαρά και παρηγοριά στη μοναστική αδελφότητα.

Παναγία ή Κασσιωπία

Στα 1530, στη βενετοκρατούμενη Κέρκυρα, ένας τίμιος νέος, ό Στέφανος, γύριζε κάποια μέρα από την

πόλη στο χωριό του. Στόν δρόμο συνάντησε κι άλλους όδοιπόρους, κι έτσι βάδιζαν όλοι μαζί συντροφία. Κάποια στιγμή διέκριναν μακριά μερικούς νεαρούς, πού μετέφεραν αλεύρι από τόν μύλο. Ή παρέα τού Στέφανου μπήκε σέ πειρασμό.

- Δέν τούς κλέβουμε τó αλεύρι; είπαν μεταξύ τους. Κανείς δέν μάς βλέπει. Θα τó μοιραστούμε και θα τó μεταφέρουμε στα σπίτια μας.

Όλοι συμφώνησαν, εκτός από τόν Στέφανο.

- Είμαι άμαρτία! διαμαρτυρήθηκε. Κι ύστερα, δέν θα ξεφύγουμε τή δικαιοσύνη. Θα τιμωρηθούμε σαν ληστές και κακοποιοί.

Έκείνοι όμως ήταν άποφασισμένοι. Κι όταν πλησίασε ή λεία τους, επιτέθηκαν στα παιδιά, τά έδειραν και άρπαξαν τó αλεύρι. Οί νεαροί, δαρμένοι και κακοποιημένοι, πήγαν στα σπίτια τους και διηγήθηκαν τó έπεισόδιο. «Ύστερα ειδοποίησαν τόν διοικητή, τόν Σίμωνα Μπάιλο, κι εκείνος έστειλε στρατιώτες για να συλλάβουν τούς κακοποιούς. οί στρατιώτες συνέλαβαν σαν ύποπτο μόνο τόν Στέφανο, γιατί οί άλλοι είχαν εξαφανιστεί. Έκείνος βάδιζε άμέριμος, έχοντας πεποίθηση στην άθωότητά του. Απολογήθηκε στους στρατιώτες με είλικρίνεια, αλλά δέν τόν πίστεψαν. Τόν έδεσαν και τόν έκλεισαν στη φυλακή.

Όταν τόν όδήγησαν στόν κριτή, όμολόγησε πάλι τήν αλήθεια:

- Βάδιζα με τούς ληστές, αλλά μέρος στη ληστεία δέν έλαβα. Άδικα με κατηγορεíte.

Ό δικαστής όμως δέν τόν πίστεψε και τόν καταδίκασε.

- Ποιά τιμωρία προτιμάς, τόν ρώτησε, να σου κόψουν τά χέρια ή να σου βγάλουν τά μάτια;

Κι εκείνος, περίλυπος, προτίμησε τή δεύτερη, γιατί τού φάνηκε λιγότερο όδυνηρή. Με θρήνους και όδυρμούς όδηγήθηκε στόν τόπο τής καταδίκης, όπου εκτελέστηκε ή φοβερή άπόφαση. Ό Στέφανος τώρα, άνίκανος για μετακινήσεις, χειραγωγείται από τή μητέρα του. Δεκαοχτώ μίλια από τήν πρωτεύουσα τού νησιού ήταν χτισμένη ή παραθαλάσσια πόλη Κασσιόπη. Ήταν γνωστή για ένα ναό τής Θεοτόκου, από τόν όποιο περνούσε πλήθος λαού και προσκυνούσαν τή θαυματουργή τής εικόνα. Ό Στέφανος άποφασίζει και πηγαίνει στην πόλη αυτή. Θα μένει στόν ναό τής Θεοτόκου και θα ζητά έλεημοσύνη από τούς φιλόανθρωπους. Προσκύνησε με τή μητέρα τού τή θαυματουργή εικόνα και παρακάλεσε τόν διακονητή μοναχό να τού παραχωρήσει ένα κελλάκι για τή διαμονή του. Τήν πρώτη βραδιά έμειναν μέσα στην εκκλησία. Ή μητέρα του, κατάκοπη, κοιμήθηκε άμέσως. Ό ίδιος όμως δέν μπορούσε να ήσυχάσει από τούς πόνους. Κάποια στιγμή τόν πήρε ένας ύπνος έλαφρός. Νοιώθει τότε δυό χέρια να τόν άκουμπουν και να ψηλαφούν τις κόγχες τών ματιών του. Ήταν τόσο αισθητό, ώστε ξύπνησε άμέσως και άναρωτιόταν ποιός να τόν είχε άγγίξει. Και τότε Βλέπει μπροστά τού μία γυναίκα λαμπροφορεμένη και λουσμένη στο φώς. Στάθηκε λίγο κι ύστερα εξαφανίστηκε. Γυρίζει ό Στέφανος και βλέπει τά καντήλια άναμμένα. Ξυπνάει τή μητέρα του και τή ρωτάει:

- Ποιός άναψε τά καντήλια;

- Σώπα και κοιμήσου, τού λέει εκείνη, νομίζοντας πως τó παιδί τής όνειρεύεται. Έκείνος όμως επέμενε:

- Βλέπω τήν εικόνα τής Θεοτόκου. Δέν είναι φαντασίες αυτά πού σου λέω!

Τότε ή μητέρα άνασηκώθηκε και κοίταξε με άνησυχία και λαχτάρα τó πρόσωπό του. Ναί, δέν τήν άπατούσαν τά μάτια της. Ζούσε τή στιγμή εκείνη ένα όλοζώντανο θαύμα: οί κόγχες τού παιδιού τής στολίζονταν από δυό γαλανά μάτια! Ένώ, πριν τήν τύφλωση, τά μάτια τού Στέφανου ήταν μαύρα! Άμέσως, μητέρα και γιός εύχαρίστησαν με δάκρυα χαράς τήν Ύπεραγία Θεοτόκο για τή γρήγορη επέμβασή της. Από τόν θόρυβο πήρε είδηση ό νεωκόρος μοναχός κι έτρεξε στόν ναό για να δει τί συμβαίνει. Τό όλοφάνερο θαύμα τόν συγκλόνησε κι έφυγε γρήγορα για τή χώρα, για να αναγγείλει τó γεγονός στόν διοικητή. Έκείνος, παραξενεμένος, πήρε μαζί του τούς προκρίτους τής Κέρκυρας κι

ἐπισκέφθηκε τὸν Στέφανο. Εἶδε τὰ νέα μάτια στὶς κόγχες τους καὶ θαύμασε. Εἶδε ἀκόμη, σὰν ἀπόδειξη, καὶ τὸ σημάδι στὰ βλέφαρά του ἀπὸ τὸ πυρακτωμένο σίδερο. Μέσα του ὅμως ὁ διοικητὴς εἶχε καὶ κάποια ἀμφιβολία. Γι' αὐτό, ὅταν ἐπέστρεψε στὴ χώρα, καλεῖ τὸν δήμιο καὶ τὸν ρωτᾷ:

- Ἐβγαλες, πραγματικά, τὰ μάτια τοῦ Στέφανου, ὅπως εἶχα διατάξει;

- Βεβαίως τὰ ἔβγαλα. Βρίσκονται ἀκόμη μέσα σὲ μία λεκάνη. Ὅριστε!

Ὁ Μπαίλος κοίταξε ἀνήσυχος τὴ λεκάνη. Πράγματι μέσα σ' αὐτὴν ὑπῆρχαν δυὸ μάτια, καὶ μάλιστα μαῦρα μάτια, ὄχι γαλανά, σὰν κι αὐτὰ ποὺ εἶχε τώρα ὁ Στέφανος. Ἡ ἀλήθεια ἀποδείχθηκε μὲ τὸν πιὸ εὐγλωττο καὶ πειστικὸ τρόπο. Κι ὁ ἡγεμόνας, ἀφοῦ εἰδοποίησε νὰ φέρουν τὸν Στέφανο, τοῦ ζήτησε συγνώμη καὶ τὸν ἀποζημίωσε μὲ πλούσια δῶρα. Τέλος, ἀνακαίνισε μ' ἐπιμέλεια τὸν περίβολο τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου.

Παναγία ἢ Λιμνιά

Σὲ μία γραφικὴ παραλία στὸν βόρειο Εὐβοϊκὸ, ὅπου τὸ ἀρχαῖο Ἐλύμνιο, εἶναι σήμερα χτισμένη ἡ κωμόπολη τῆς Λίμνης. Στὸν περικαλλῆ ναὸ τῆς εἶναι θησαυρισμένη ἡ θαυματουργὴ εἰκόνα τῆς πολιούχου τῆς Παναγίας τῆς Λιμνιάς. Στὰ 1560, καθὼς διασώζει ἡ παράδοση, ὅταν ἦταν σουλτάνος ὁ Σουλεϊμᾶν ὁ μεγαλοπρεπής, ἓνα τούρκικο πλοῖο ἔπλεε στὰ μέρη τῆς Κασσάνδρας μὲ κατεύθυνση τὴ Χαλκίδα. Στὸ πλήρωμα τοῦ καραβιοῦ ἦταν κι ἓνας χριστιανὸς ναύτης, ὁ λοστρόμος Δημητρός, ἄνθρωπος εὐλαβῆς καὶ ἠλικιωμένος.

Τὸ καράβι πλησίαζε στὴ Σκιάθο μὲ φουσκωμένα τὰ πανιά ἀπὸ τὸν σορόκο. Ξαφνικὰ ὁ ἄνεμος κόπασε. Τότε ὁ Δημητρός ἔδωσε ἐντολὴ νὰ ρίξουν τὶς βάρκες στὴ θάλασσα, γιὰ νὰ ρυμουλκήσουν τὸ καράβι. Ἐκείνη τὴ στιγμή βλέπει ὁ λοστρόμος στὸ πλάι τοῦ καραβιοῦ, πάνω στὰ κύματα, ἓνα μεγάλο εἰκόνισμα. Χωρὶς νὰ χάσει καιρὸ, κατεβαίνει σὲ μία φελούκα, σηκώνει τὴν ἱερὴ εἰκόνα ἀπ' τὸ νερό, καὶ προσκυνᾷ τὴν Παναγία ποὺ ἦταν ζωγραφισμένη πάνω σ' αὐτή. Ὑστερα ἀνεβάζει τὴν εἰκόνα στὸ κατάστρωμα καὶ τὴν παραδίδει στὸν πλοίαρχο, στὸν Τούρκο Μεχμέτ. Ἀμέσως σηκώνεται δυνατὸς βοριάς, ποὺ κολπώνει τὰ πανιά. Τ' ἄλμπουρα τριζοβολοῦν, ἐνῶ ἡ πλώρη σχίζει μὲ ὀρμὴ τ' ἀφρισμένο κύμα.

Παρέκαμψαν τὶς Σποράδες, μπῆκαν στὸν Εὐβοϊκὸ κι ἔβαλαν πλώρη γιὰ τὴ Χαλκίδα. Μόλις ὅμως ἔφθασαν στὴν περιοχὴ τῆς Λίμνης, ὁ ἄνεμος κόπηκε ἀπότομα καὶ τὸ καράβι ἀκίνητοποιήθηκε. Ρίχτηκαν καὶ πάλι οἱ βάρκες στὴ θάλασσα καὶ ἄρχισαν νὰ τὸ ρυμουλκοῦν. Ὑστερα ἀπὸ ὥρες ἔφθασαν στὴ βάση τοῦ ὄρους Καντήλι. Ἐκεῖ ἀπροσδόκητα ξεσπᾷ καταιγίδα. Τὰ κύματα σηκώνονται ἀπειλητικὰ καὶ σπρώχνουν τὸ σκάφος πάλι στὴ Λίμνη. Μόλις πλησιάζουν ἐκεῖ, ἡ τρικυμία σταματᾷ καὶ ἡ θάλασσα πάλι γαληνεύει. Τὸ πλήρωμα κάνει καινούργια προσπάθεια νὰ κατευθύνει τὸ καράβι στὸν προορισμὸ του. Ξεσπᾷ ὅμως νέα καταιγίδα, πιὸ ἀπειλητικὴ, καὶ τοὺς σπρώχνει πάλι στὴ Λίμνη. Ὁ καπετάνιος καὶ οἱ ναῦτες ἔχουν ἀπελπιστεῖ. Δὲν μποροῦν νὰ διακρίνουν πίσω ἀπ' αὐτὴ τὴ θαλασσινὴ περιπέτεια τὸ χέρι τῆς Παναγίας. Τότε φωτίστηκε ἐπὶ τέλους ὁ εὐλαβῆς λοστρόμος. Πλησιάζει τὸν καπετάνιο καὶ τοῦ λέει:

- Δὲν πρόκειται ν' ἀπαλλαγοῦμε ἀπ' αὐτὴ τὴν ταλαιπωρία, ἂν δὲν βγάλουμε σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ στεριά τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας.

Ὁ πλοίαρχος συμφώνησε καὶ εἰδοποίησε τὸ χωριὸ Καστριά - χτισμένο λίγα χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὴν παραλία - νὰ ἔρθουν νὰ τὴν παραλάβουν. Δὲν ἄργησε νὰ καταφθάσει ὁ πιστὸς λαός, ἔχοντας ἐπικεφαλῆς τοὺς ἱερεῖς, μὲ ἕξαπτέρυγα, σταυροὺς καὶ λαμπάδες. Στὴν παραλία τοὺς περιμένε ὁ Δημητρός, ποὺ τοὺς παρέδωσε τὴν ἱερὴ εἰκόνα σὰν ἀτίμητο θησαυρὸ. Ἀμέσως φύσηξε φρέσκο ἀεράκι κι ἔσπρωξε κατάπρυμα τὸ Ἴστιοφόρο με τοὺς ναῦτες, κατευθειάν γιὰ τὸν προορισμὸ τους. Ἦταν τὸ «εὐχαριστῶ» τῆς Παναγίας, ἡ εὐαρέσκειά της γιὰ τὸν κόπο τους. Στὸ μεταξὺ ἡ πομπὴ ξεκίνησε μεγαλόπρεπα ἀπὸ τὴν παραλία γιὰ τὸ χωριὸ. Ἐκεῖ, στὸν ναὸ τῆς ἁγίας Ἄννης, τριγυρισμένον ἀπὸ γέρικες βελανιδιές, πλατάνια καὶ κυπαρίσσια, ἀπόθεσαν τὴ σεπτὴ εἰκόνα. Ἐψαλαν Παράκληση, δοξολογία, καὶ εὐχαρίστησαν τὴ Θεοτόκο γιὰ τὴν ἀνεκτίμητη δωρεά.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ εἰκόνα ἔλειπε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Τὴν ἀναζήτησαν παντοῦ, καὶ τὴ βρῆκαν στὴν τοποθεσία τῆς σημερινῆς Λίμνης. Τὴν ἐπανέφεραν στὸν ναὸ τῆς ἁγίας Ἄννας, ἀλλὰ ἐκεῖνη ἐπέστρεψε στὸν ἴδιο τόπο. Αὐτὸ ἐπαναλήφθηκε μερικὲς φορές, κι ἔτσι κατάλαβαν οἱ κάτοικοι πὼς ἦταν θέλημά της νὰ παραμείνει ὀριστικὰ ἐκεῖ. Ἔχτισαν λοιπὸν μίαν μικρὴ ἐκκλησία καὶ τὴν τοποθέτησαν μέσα σ' αὐτή. Τὴν Ἱερὴ εἰκόνα ἀκολούθησαν καὶ οἱ ἴδιοι. Ἐγκατέλειψαν τὰ Καστριά καὶ μετοίκησαν στὴ Λίμνη. Ἀργότερα, στὴ θέση τοῦ πρώτου ναῖσκου ἔχτισαν μεγαλόπρεπο ναὸ, καὶ τὸν ἀφιέρωσαν στὸ Γενέσιο τῆς Θεοτόκου. Κάθε χρόνο, στὶς 8 Σεπτεμβρίου, γίνεται πανηγυρικός ἐορτασμός πρὸς τιμὴν τῆς Παναγίας τῆς Λιμνιάς. Οἱ διαστάσεις τῆς εἰκόνας εἶναι 95 χ 65 ἐκ. Πάνω σ' αὐτὴ εἰκονίζεται ἡ Παναγία ἡ Γλυκοφιλοῦσα, ζωγραφισμένη σὲ σκληρὸ καὶ βαρὺ ξύλο καὶ καλυμμένη μὲ ἀσημένια ἐπένδυση.

Ἡ Παναγία σώζει τὴ Λίμνη ἀπὸ τοὺς Γερμανούς

Ἐνα συγκινητικὸ θαῦμα συνέβη στὶς ἡμέρες τῆς γερμανικῆς κατοχῆς, τὸν Ἰούνιο τοῦ 1944. Τὸ γερμανικὸ ἀπόσπασμα, ποὺ κατέστρεψε τὸ Δίστομο (10 Ἰουνίου 1944) κι ἔσφαξε μέσα σὲ δυὸ ἡμέρες πάνω ἀπὸ ἑξακόσιους κατοίκους, περνᾶ τώρα ἀπέναντι στὴν Εὐβοία. Σκοπὸς του ἡ ὀλοσχερῆς καταστροφὴ τῆς Λίμνης. Ἡ φάλαγγα ἔφθασε στὴν εἴσοδο τῆς πόλεως. Τότε ἀκριβῶς βλέπει ὁ Γερμανὸς διοικητὴς στὴ μέση του δρόμου ἕνα χέρι νὰ ἐμποδίζει τὴ διάβαση τῶν στρατιωτῶν, κι ἀκούει μίαν φωνὴ νὰ τοῦ λέει:

- Αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι δικός μου. Δὲν θὰ τὸν πειράξετε!

Ὁ διοικητὴς φοβισμένος κατεβαίνει στὴ Λίμνη καὶ συναντᾶ τὶς ἀρχές. Ζητᾶ γεμάτος ἀγωνία νὰ μάθει ποιά εἶναι ἡ Προστάτιδα τῆς πόλεως.

- Ἡ Παναγία ἡ Λιμνιά, ἀποκρίνονται οἱ προύχοντες. Ἔχουμε ἐδῶ τὴ θαυματουργὴ τῆς εἰκόνα, ἡ ὁποία βρέθηκε μέσα στὴ θάλασσα.

- Μόνο θεϊκὴ δύναμη θὰ μποροῦσε ν' ἀνατρέψει τὰ σχέδιά μου, ὁμολόγησε ὁ διοικητὴς, κι ἔφυγε ἀπὸ τὴ Λίμνη ἄπρακτος.

Ἡ σωτηρία ἑνὸς εὐλαβοῦς ναυτικοῦ.

Ὁ λιμνιὸς ναυτικὸς Εὐάγγελος Πανταζῆς διηγήθηκε στοὺς ἐφημέριους τῆς πόλεως τὸ ἑξῆς περιστατικόν:

- Ἦταν 14 Δεκεμβρίου τοῦ 1960, ὥρα 2.30', καὶ ταξιδεύαμε στὰ στενὰ τοῦ Βοσπόρου μὲ τὸ πλοῖο «Παγκόσμιος Ἀρμονία» τῆς ἐταιρείας Νιάρχου. Κοιμόμουν στὴν καμπίνα μου, ὅταν ἄκουσα μίαν ὑπερκόσμια γυναικεῖα φωνὴ νὰ προστάζει:

- Πέσετε στὴ θάλασσα!

Πρέπει νὰ σημειώσω ὅτι στὴν Παναγία μας τὴ Λιμνιά εἶχα ιδιαίτερη εὐλάβεια, καὶ τὴν παρακαλοῦσα πρωί-βράδυ νὰ μᾶς προστατεύει. Ξαφνικὰ νοιώθω ἕνα ἀπότομο τίναγμα. Τὸ πλοῖο τραντάχτηκε ὀλόκληρο. Κοιτάζω ἀπὸ τὸ φινιστρίνι καὶ βλέπω τὸ καράβι μας μέσα στὶς φλόγες. Εἶχαμε συγκρουστεῖ μ' ἕνα γιουγκοσλάβικο πετρελαιοφόρο, ποὺ μετέφερε μαζοῦτ καὶ βενζίνη ἀεροπλάνων. Ἀπὸ τὴ σφοδρὴ σύγκρουση ἡ πλώρη μας κόπηκε στὴ μέση, ἐνῶ τὸ ξένο πλοῖο ἔπαθε ρῆγμα βάρους εἴκοσι μέτρων. Ἐγὼ στὸ μεταξὺ ἐτοιμάστηκα καὶ ἔπεσα στὴ θάλασσα ἀπὸ τὴ μεριὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας. Ἐνῶ κολυμπούσαμε, πολλὰ δελφίνια γύρω μας εἶχαν σχηματίσει κλοιὸ καὶ μᾶς προφύλαγαν ἔτσι ἀπὸ τοὺς καρχαρίες ποὺ ἀφθονοῦσαν στὴν περιοχὴ. Δυὸμισι ὥρες πάλεψα μὲ τὰ κύματα κι ἔφθασα κάποτε στὶς τουρκικὲς ἀκτές. Ἀπὸ τὰ σαράντα ἕνα ἄτομα τοῦ πληρώματος σωθήκαμε μόνο ἕντεκα. Τὴ διάσωσή μας ἀποδίδουμε στὴν Παναγία μας τὴ Λιμνιά. Γι' αὐτὸ ἤρθαμε ἀμέσως στὴ Λίμνη, λειτουργηθήκαμε στὸν ἱερὸ ναὸ τῆς καὶ τὴν εὐχαριστήσαμε γιὰ τὴ σωτηρία μας».

Σεπτέμβριος τοῦ 1943. οἱ Ἴταλοι συνθηκολογοῦν. Μία ομάδα ἀπὸ κατοίκους τοῦ Ὀρχομενοῦ Βοιωτίας πλησιάζουν στὸν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τῆς Λειβαδιᾶς καὶ ζητοῦν ἀπὸ τὴν ἐκεῖ ἰταλικὴ φρουρὰ νὰ παραδώσει τὸν ὄπλισμό της. Διαφορετικά, τοὺς ἀπειλοῦν πὼς θὰ δεχθοῦν ἐπίθεση ἀπὸ τοὺς ἀντάρτες ποὺ βρίσκονται στὴν περιοχὴ τοῦ Τζαμαλιοῦ (Διονύσου).

Οἱ Ἴταλοι ἀρνοῦνται νὰ παραδοθοῦν καὶ ἐνημερώνουν τοὺς Γερμανούς, οἱ ὁποῖοι ἀποφασίζουν νὰ κάψουν τὸν Ὀρχομενὸ καὶ νὰ τιμωρήσουν τοὺς κατοίκους.

Τὸ βράδυ τῆς 9ης Σεπτεμβρίου μπαίνουν οἱ Γερμανοὶ στὸν Ὀρχομενὸ καὶ συλλαμβάνουν ἑξακόσιους ὀμήρους. Ἐνα τμήμα μένει στὴν πόλη, ἐνῶ ἕνα ἄλλο μὲ τρία τάνκ προχωρεῖ πρὸς τὸν Διόνυσο.

Λίγο ἔξω ἀπὸ τὸν Ὀρχομενὸ εἶναι χτισμένη ἡ πιὸ ἀρχαία ἐκκλησία τῆς Βοιωτίας (874 μ.Χ.), ἀφιερωμένη στὴν Κοίμηση τῆς Θεοτόκου - παλιὸ μοναστήρι τῆς Σκριπούς.

Εἶναι ἀκόμη μεσάνυχτα. Ἡ φάλαγγα ἔχει προσπεράσει πεντακόσια πενήντα μέτρα τὸν ναό, ὅταν ξαφνικὰ τὸ πρῶτο τάνκ ἀκινητοποιεῖται στὴ μέση του δρόμου. Μπροστὰ τοὺς οἱ Γερμανοὶ βλέπουν μία μεγαλόπρεπη γυναίκα μὲ τὸ χέρι ὑψωμένο σὲ ἀπαγορευτικὴ στάση. Τὸ δεῦτερο τάνκ προσπαθεῖ νὰ προσπεράσει τὸ πρῶτο, ἀλλὰ πέφτει σ' ἕνα χαντάκι, ἐνῶ τὸ τρίτο τάνκ ἀκινητοποιεῖται σ' ἕνα χωράφι, μέσα ἀπὸ τὸ ὁποῖο προσπαθοῦσε νὰ περάσει.

Ξημέρωσε ἡ 10η Σεπτεμβρίου. Ὁ Γερμανὸς διοικητὴς Χόφμαν ζήτησε ἀπὸ τοὺς κατοίκους ἕνα τρακτέρ γιὰ νὰ τραβήξει τὰ τάνκ. Τότε συνέβη κάτι θαυμαστό. Τὰ βαριά αὐτὰ ἄρματα μετακινήθηκαν ἀπὸ τὸ τρακτέρ σὰν ἄδεια σπιρτόκουτα!

- Θαῦμα, θαῦμα! φώναξε ὁ διοικητὴς καὶ ζήτησε ἀπὸ τοὺς κατοίκους νὰ πάει στὴν ἐκκλησία.

Ἐκεῖνοι τὸν ὀδήγησαν πράγματι στὸν ναό. Ὁ Γερμανὸς στὴ θεομητορικὴ εἰκόνα τοῦ τέμπλου ἀναγνώρισε τὴ γυναίκα ποὺ ἐμπόδισε τὴ φάλαγγα νὰ προχωρήσει!

Ἐπεσε ἀμέσως στὰ γόνατα καὶ φώναξε μὲ θαυμασμό:

- Αὐτὴ ἡ γυναίκα σας ἔσωσε! Νὰ τὴν τιμᾶτε καὶ νὰ τὴ δοξάζετε.

Ὁ Ὀρχομενὸς σώθηκε. Ὁ Χόφμαν διατάζει νὰ ἐλευθερωθοῦν οἱ ἑξακόσιοι μελλοθάνατοι καὶ ὑπόσχεται πὼς μέχρι τὸ τέλος τοῦ πολέμου ἡ πόλη δὲν θὰ πάθει κανένα κακό. Οἱ κάτοικοι εὐχαριστοῦν καὶ δοξολογοῦν τὴν προστάτιδα Θεοτόκο γιὰ τὴν ἀνέλπιστη σωτηρία τους.

Ὁ ἥλιος γέρνει στὴ δύση. Τὰ τάνκ φεύγουν μὲ τὰ πυροβόλα κατεβασμένα, γιὰ νὰ νικήθηκαν ἀπὸ τὴν ὑπέρομαχο Στρατηγὸ τοῦ Ὀρχομενοῦ.

Ἀπὸ τότε ἡ 10η Σεπτεμβρίου καθιερώθηκε σὰν ἡμέρα πανηγύρεως. Ὅσο ζοῦσε ὁ Χόφμαν, παρευρισκόταν κι αὐτὸς σχεδὸν κάθε χρόνο. Αφιέρωσε μάλιστα στὴν Παναγία ἕνα μεγάλο καντήλι καὶ χρηματοδότησε τὴν πρώτη ἀπεικόνιση τοῦ θαύματος.

Παναγία ἡ Σπηλιώτισσα

Στὸ μοναστήρι τῆς Σπηλιᾶς τῶν Ἀγραφῶν ὑπάρχει μία θαυματουργὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας, ποὺ βρέθηκε τὸ 1904 μὲ τρόπο θαυμαστὸ ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς Ἀθανάσιο καὶ Παρθένιο. Στὰ χρόνια τῆς τουρκικῆς σκλαβιάς, ὅλος ὁ θεσσαλικὸς κάμπος ἔχει προσκυνήσει τὸν Τοῦρκο. Στὸ μοναστήρι ὅμως τῆς Παναγίας τῆς Σπηλιώτισσας, πυργωμένο σὰν ἀετοφωλιά σὲ μίαν ἀπρόσιτη κορυφὴ τῶν Ἀγραφῶν, δὲν ἔχει πατήσει ὁ κατακτητής.

Για να φτάσεις ως εκεί έπρεπε να περάσεις ένα κατηφορικό μονοπάτι, απότομο και πλαγιαστό, που ίσα-ίσα χωρούσε ένας άνθρωπος. Κάτω έχασκε ή άβυσσος.

Στο πανηγύρι τής μονής, τον Δεκαπενταύγουστο, μερικοί εύλαβείς προσκυνητές έβλεπαν τήν ίδια τήν Παναγία. Τήν έβλεπαν να στέκεται πελώρια στην άκρη του γκρεμού με άνοιχτά τὰ χέρια, τείχος γι' αυτούς που πήγαιναν να τήν τιμήσουν, μὴν ξεγλιστρήσει κανείς στο βάραθρο. Λένε ακόμη πώς κανείς ποτέ δέν χάθηκε απ' όσους κατευθύνονταν εκεί.

Το μοναστήρι λοιπόν είχε γίνει καρφί στο μάτι τών άπίστων. Το είχαν καημό. Όλόκληρη τουρκιά να σκοντάφτει σε λίγες πέτρες και ντουβάρια!

Μα πώς να φτάσουν ως εκεί; Έκτος απ' τήν κοπιαστική πορεία -ήθελαν δυο μέρες δρόμο από το Μουζάκι σε μέρη άγνωστα και άφιλόξενα -, έπρεπε να περάσουν εκείνο το απόκρημνο μονοπάτι. Κι αν κυλήσει κανείς στον κατήφορο και παρασύρει κι άλλους, και γίνει πανικός και χαθούν οί γενίτσαροι;

Σκέφτηκαν να τους κάνουν άποκλεισμό. Πόσο όμως θα κρατούσαν; Θα 'ρχόταν ο χειμώνας, θα έπεφτε ένα μπόι χιόνι και θα 'πρεπε να φύγουν. Ύστερα εκείνοι οί κατοικάνθρωποι τών γύρω χωριών θα σκαρφάλωναν από άλλου και θα έφταναν ως εκεί. Άσε που τὰ κελάρια τής μονής θα ήταν γεμάτα. Μα κι εκείνα τὰ σκυλιά τις πιο πολλές ήμέρες του χρόνου νηστεύουν του θανατά. Καρφί δέν θα τους καιγόταν, αν τους πολιορκούσαν.

Στέλνουν λοιπόν μήνυμα στους μοναχούς της Σπηλιάς - πράγμα που και παλιά το είχαν κάνει -για να 'ρθούν να προσκυνήσουν, να ύποταγούν. Κανένα όμως αποτέλεσμα. Ως κι ο δεσπότης τους έστειλε μήνυμα να κατέβουν και να ύποταγούν, κρατώντας βέβαια τήν πίστη τους, αλλά εκείνοι άποκριθήκαν:

- Άγιε Δέσποτα, σε νοιώθουμε και σε καταλαβαίνουμε. Ο δρόμος σου είναι Γολγοθάς. Κάνε συ το χρέος σου, κι άσε να κάνουμε κι εμείς το δικό μας.

Τέλος οί τουρκοί άποφάσισαν να τους χτυπήσουν. Ένα πρωί οί καλόγεροι βρέθηκαν ζωσμένοι από τους άπίστους.

- Άνοιξτε! τους φώναξαν. Φίλοι είμαστε. Θα μπορούμε σαν επισκέπτες.

- Άπιστους δέν δέχεται ή χάρη της, άποκριθήκαν οί μοναχοί.

Ύστερα άμπάρωσαν τις πόρτες, ταμπουρώθηκαν και άρχισε ή μάχη· οί χαράδρες άντιλάλησαν από το ντουφεκίδι. Κάποτε όμως οί βαρείες πόρτες ύποχώρησαν και οί Άγαρηνοί όρμισαν μέσα με άλαλαγμούς· οί καλόγεροι δέν είχαν πια ντουφέκια, βόλια, μπαρούτι. Άρπαξαν μαχαίρια, ξύλα και πέτρες. Ο άγώνας ήταν άνισος, και το αίμα δέν άργησε να πορφυρώσει τὰ τριμμένα και σκονισμένα ράσα.

Ο ήγούμενος ήταν τήν ώρα εκείνη στο ιερό κι έκανε τήν κατάλυση. οί άπιστοι τον άρπαξαν, τον έδεσαν, τον βασάνισαν. Ύστερα έκαψαν και ποδοπάτησαν τις άγίες εικόνες και πήγαν κι έφεραν το άγιο δισκοπότηρο, που είχε ακόμη μέσα τήν άγία μετάληψη. Ένας Τουρκος τότε το άρπαξε και το πέταξε στον γκρεμό.

- Σκυλί! ούρλιασε ο γέροντας, και τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα.

Ένα χαντζάρι άνέμισε στον άέρα και κατεβαίνοντας έκοψε το κεφάλι του ήγουμένου.

Τρεις ήμέρες οί γενίτσαροι γλεντούσαν τή νίκη τους. Κι όταν κουράστηκαν να γλεντούν, ξεκίνησαν για τον κάμπο.

Η είδηση τής καταστροφής έπεσε στην περιοχή σαν κεραυνός. -Οί Τουρκοί πάτησαν το μοναστήρι τής Παναγιάς!

- Καὶ θαῦμα;

- Δὲν ἔγινε.

- Τίποτε;

- Τίποτε.

Μπροστά, πάνω σὲ μία λεία πέτρα ἦταν, σφηνωμένο λές, τὸ ἅγιο δισκοπότηρο. Ἦταν τὸ δισκοπότηρο τῆς Σπηλιᾶς. Μέσα του ἀνέπαφη μοσχοβολοῦσε ἡ τελευταία μετάληψη, πού δὲν πρόφτασε ὁ ἡγούμενος νὰ καταλύσει.

Ὁ παπὰς ἔτρεμε. Ὅλοι τους τώρα ἔκλαιγαν. Ἦταν μάρτυρες ἑνὸς θαύματος.

Ὁ παπὰς σήκωσε εὐλαβικὰ τὸ δισκοπότηρο κι ἄρχισαν τὸν ἀνήφορο. Τὸ τσοπανόπουλο ἀνέβηκε πετώντας, εἰδοποίησε τὸ χωριὸ καὶ χτύπησαν χαρμόσυνα τὴν καμπάνα. Ὅσοι βγήκαν νὰ τοὺς προῦπαντήσουν.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ξεκίνησαν ὅλοι γιὰ τὸ μοναστήρι. Οἱ παπάδες λαμπροφορημένοι, τὰ ἑξαπτέρυγα, τὰ θυμιατὰ καὶ κόσμος πολὺς. Ἐκεῖ ἀποθέσανε τὸ ἅγιο δισκοπότηρο, λειτουργήθηκαν καὶ δόξασαν τὴν Παναγία Σπηλιώτισσα γιὰ τὸ θαῦμα τῆς.

Τὸ τσοπανόπουλο ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἔμεινε στὸ μοναστήρι καὶ τὸ ξανάνοιξε ὕστερ' ἀπὸ τὴν καταστροφή. Ἦταν διαλεγμένος ἀπὸ τὴν Παναγία. Ἐγινε καλόγερος, κι ὅταν ἀργότερα γέμισε ἡ Σπηλιὰ ἀπὸ μοναχοὺς, ἦταν ἕνας ἐνάρετος καὶ φωτισμένος ἡγούμενος. Καὶ δὲν ἔπαυε νὰ διηγεῖται μὲ ἀπλότητα καὶ ταπείνωση τὸ θαῦμα πού ἀξιώθηκε νὰ δεῖ.

Ἀπὸ τότε ἡ Παναγία πάντα θὰ κάνει καὶ κάποιο θαῦμα στὸ πανηγύρι τῆς

Παναγία ἡ Προυσιώτισσα

Ψηλά, στὶς ἐλατόφυτες βουνοκορφές τῆς νοτιοδυτικῆς Εὐρυτανίας, καὶ σφηνωμένη ἀνάμεσα σὲ κάθετους γκριζωποὺς βράχους μὲ ἄγρια μεγαλοπρέπεια, προβάλλει ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Προύσου.

Εἶναι σταυροπηγιακὸ καὶ ἱστορικὸ μοναστήρι, μὲ μεγαλόπρεπα τριώροφα κτίρια. Ἀνάμεσα τοὺς ὑπάρχει σπήλαιο λαξευμένο, πού φιλοξενεῖ στὸ ἐσωτερικὸ του τὸν πρῶτο καὶ παλαιὸ ναὸ τῆς μονῆς. Μέσα σ' αὐτὸν φυλάσσεται ἡ θαυματουργὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας, πού ἐπονομάζεται Προυσιώτισσα.

Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, ἡ εἰκόνα αὐτὴ ἦταν τοποθετημένη σ' ἕνα ναὸ τῆς Προύσας. Στὰ χρόνια τῆς εἰκονομαχίας (829) τὴν παρέλαβε κάποιος ἄρχοντας, πού σκόπευε νὰ τὴ μεταφέρει στὴν Ἑλλάδα γιὰ ἀσφάλεια. Ὅταν ὅμως ἔφθασε στὴν Καλλίπολη, ἔχασε τὴν εἰκόνα, ἡ ὁποία κατευθύνθηκε θαυματουργικὰ στὸ σημεῖο πού βρίσκεται σήμερα ἡ μονὴ τοῦ Προύσου. Τὸ γεγονός συντομὰ διαδόθηκε. Δὲν ἄργησε νὰ φθάσει καὶ στ' αὐτιὰ τοῦ ἄρχοντα πού τὴ μετέφερε. Ἐτρεξε, τὴν ἀναγνώρισε συγκινημένος, ἐκάρη ἐκεῖ μοναχὸς καὶ θεωρεῖται ὁ πρῶτος κτίτωρ τῆς μονῆς.

Ἡ τιμωρία τοῦ Γερμανοῦ

Στὸ ἱστορικὸ τῆς μονῆς ἀναφέρεται ὅτι ἐπὶ τουρκοκρατίας καταστράφηκε πολλὲς φορές. Ἡ τελευταία ὅμως καταστροφή, πού μετέβαλε τὰ κτίρια σὲ σωροὺς ερειπίων, ἔγινε τὸ 1944 ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς.

Μετὰ τὴν καταστροφή τῶν κτισμάτων, ἕνας ἀξιωματικὸς θέλησε νὰ κάψει καὶ τὴν ἐκκλησία. Προσπάθησε πολλὲς φορές, ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ἐνῶ λοιπὸν στεκόταν ἀπ' ἔξω κι ἔδινε διαταγές, τιμωρήθηκε

παραδειγματικά από το χέρι της Παναγίας. Μία άορατη δύναμη τὸν ἔριξε με ὄρμη πάνω στο πλακόστρωτο. Τὸ χτύπημα ἦταν δυνατό, καὶ ὁ Γερμανὸς ἀνίκανος νὰ σηκωθεῖ. Τὸν σήκωσαν οἱ στρατιῶτες καὶ τὸν ἔβαλαν πάνω σὲ ζῶο γιὰ νὰ τὸν μεταφέρουν στο Ἀργίνιο.

Ἔτσι ὁ ναὸς παρέμεινε ἀβλαβής, ὅπως διαφυλάχθηκε ἀκέραιος διὰ μέσου τῶν αἰῶνων.

Ἡ ἄγνωστη «καλόγρια».

Πέρασαν τέσσερα χρόνια. Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος τώρα μαίνεται στὴν ἑλληνικὴ ὑπαιθρο. οἱ κάτοικοι τῆς Εὐρυτανίας καὶ ὄρεινῆς Ναυπακτίας ἐγκαταλείπουν τὰ χωριά τους καὶ προσφεύγουν γιὰ ἀσφάλεια σὲ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Μαζί τους προσφεύγει καὶ ἡ θαυματουργὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας. Ἀκολουθεῖ κι αὐτὴ τὴν τύχη τῶν παιδιῶν της καὶ μεταφέρεται ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς του Προυσοῦ στὴ ἀκρόπολη τῆς Ναυπάκτου. Τὸ μοναστήρι παραμένει τελείως ἔρημο.

Ἔσπερα ἀπὸ καιρὸ ἀρχίζουν οἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ στρατοῦ. Ἡ ἐνάτη μεραρχία ἀναλαμβάνει ἐκκαθαριστικὲς ἐπιχειρήσεις στὴν Εὐρυτανία. Μερικὰ τμήματα περνοῦν ἀπὸ τὸν Προυσό. Ὅρισμένοι ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶτες πλησιάζουν στὴ σκοτεινὴ ἐκκλησοῦλα τῆς σπηλιᾶς καὶ μπαίνουν γιὰ νὰ προσκυνήσουν.

Ἐκεῖ μέσα ἀντικρίζουν ἓνα παράδοξο θέαμα: Μπροστὰ τὸ τέμπλο, στ' ἀριστερὰ τῆς ὠραίας πύλης, νὰ ἀναμμένο καντήλι καὶ μία καλόγρια γονατιστή.

Οἱ στρατιῶτες ἀποροῦν. Πῶς ζεῖ αὐτὴ ἡ μοναχὴ ἐδῶ, τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ Εὐρυτανία εἶναι τελείως ἔρημη ἀπὸ κατοίκους; Πῶς συντηρεῖται, τί τρώει, ποῦ βρίσκει λάδι γιὰ τὸ καντήλι; Τὴν ἐρωτοῦν λοιπόν, κι ἐκείνη σεμνὰ καὶ πονεμένα τοὺς ἀπαντᾷ:

- Παιδιά μου, ζῶ ἐδῶ μοναχὴ μου δυόμισι τώρα χρόνια. Γιὰ τὴ δικὴ μου ζωὴ δὲν χρειάζονται φαγητὸ καὶ ψωμί. Μοῦ ἀρκεῖ ὅτι ἔχω τὸ καντήλι μου ἀναμμένο.

Οἱ στρατιῶτες, κουρασμένοι ἀπὸ τὶς ἐπιχειρήσεις καὶ βιαστικοὶ νὰ φύγουν, δὲν ἔδωσαν προσοχὴ στὰ λόγια της. Τὴν ἐπομένῃ ὁμως, ὅταν τὰ ἔφεραν πάλι στὴ μνήμη τους, κατάλαβαν πῶς ἐπρόκειτο γιὰ κάτι θαυμαστό. Κι ὅταν ἀργότερα περνοῦσαν ἀπὸ τὴ Ναύπακτο, ζήτησαν με ἐπιμονὴ ἄδεια ἀπὸ τὸν διοικητὴ τοὺς γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν μητροπολίτη.

Ὁ ἐπίσκοπος Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Χριστόφορος τοὺς ὑποδέχθηκε με ἀγάπη, κι ἀφοῦ τοὺς ἄκουσε συγκινημένος, ἔριξε φῶς στὸ μυστήριό.

- Ὁ ναὸς, τοὺς εἶπε, ποῦ ἐπισκεφθήκατε, ἀνήκει στὴν ἔρημη τώρα ἱερὰ μονὴ Προυσιώτισσας, τῆς ὁποίας ἡ θαυματουργὴ εἰκόνα βρίσκεται πάνω ἀπὸ δυὸ χρόνια ἐδῶ, στὸ παρεκκλήσι τῆς μητροπόλεώς μας, στὸν ἅγιο Διονύσιο. Πηγαίnete νὰ τὴν προσκυνήσετε, καὶ θὰ καταλάβετε...

Πῆγαν πράγματι καὶ προσκύνησαν. Τότε αὐθόρμητα στὸν καθένα δόθηκε ἡ ἐξήγησις στὴν ἀπορία του: Στὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος ἀναγνώρισαν τὴ μοναχὴ ἐκείνη ποὺ συνάντησαν στὸ ἐκκλησάκι τῆς σπηλιᾶς, ψηλὰ στὸν Προυσό!

Παναγία ἡ Μαλεβή

Πάρωνας, τὸ κατάφυτο Βουνὸ τῆς Κυνουρίας με τὰ πολλὰ μοναστήρια, φιλοξενεῖ στὴ βορεινὴ τοῦ πλευρὰ τὴν ἱερὰ μονὴ τῆς Παναγίας Μαλεβῆς.

Ἡ θεομητορικὴ εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως, ποὺ φυλάσσεται σ' αὐτὴ, ἡ μυροβλύτισσα καὶ θαυματουργή, ἔχει σαγηνεύσει τὶς τελευταῖες δεκαετίες τὸ πανελλήνιο.

Τὸ ἅγιο μύρο ἀναβλύζει εὐωδιαστὸ ἀπὸ τὴν ἁγία εἰκόνα. Συχνὰ εἶναι τόσο πολὺ, ὥστε κατεβαίνει στὸ προσκυνητᾶρι καὶ φθάνει μέχρι τὸ δάπεδο τοῦ ναοῦ.

Ἡ γυναίκα μὲ τὸ μύρο. Ὁ ἀείμνηστος λαϊκὸς ἱεροκέρυκας Δ. Παναγόπουλος, ὁ ὁποῖος συντέλεσε πολὺ στὴ διάδοση τοῦ θαυμαστοῦ αὐτοῦ γεγονότος, διηγεῖται τὴν ἐντυπωσιακὴ γνωριμία του μὲ τὸ ἅγιο μύρο καὶ τὸ μοναστήρι τῆς Μαλεβῆς:

Μετὰ τὸ τέλος μίας ὀμιλίας μου, μὲ πλησιάζει κάποια ἄγνωστη μαυροφορεμένη γυναίκα. Κρατοῦσε στὸ χέρι λευκὸ φάκελο μὲ ἀρκετὸ μπαμπάκι, πού ἀνέδιδε μία πρωτόγνωρη εὐωδιά. Μοῦ τὸ προσφέρει καὶ μοῦ λέει:

- Κύριε Παναγόπουλε, αὐτὸ εἶναι μπαμπάκι μὲ ἅγιο μύρο ἀπὸ τὴ θαυματουργή εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς μονῆς Μαλεβῆς, πού βρίσκεται στὸ Ἄστρος τῆς Κυνουρίας. Σᾶς τὸ στέλνουν σὰν εὐλογία καὶ σᾶς περιμένουν νὰ πᾶτε.

Τὸ πήρα, τὸ ἀσπάστηκα καὶ τὸ ὀσφράνθηκα. Ἐνοιωσα μία ἀσυνήθιστη καὶ ἀπερίγραπτη εὐωδιά.

Σ' ἓνα ἀκριβῶς χρόνο μὲ πλησιάζει πάλι μετὰ τὴν ὀμιλία μου μία ἄγνωστη μαυροφορεμένη γυναίκα, ἡ ὁποία μου προσφέρει καὶ μοῦ ἐπαναλαμβάνει ὅ,τι καὶ τὴν πρώτη φορά.

Τὸν τρίτο χρόνο συνέβη πάλι τὸ ἴδιο. Τότε, σὰν νὰ ξύπνησα ἀπὸ λήθαργο, ἀναρωτήθηκα ποιά νὰ ἦταν αὐτὴ ἡ γυναίκα πού μὲ ἐπισκέφθηκε γιὰ τρίτη ἤδη φορά!

Τὸ 1970 ἀξιώθηκα νὰ κάνω ἓνα προσκύνημα στὴ μονὴ τῆς Μαλεβῆς. Πρὶν ἀκόμη μῶ στὸ μοναστήρι, μὲ ὑποδέχτηκε τὸ οὐράνιο ἐκεῖνο ἄρωμα πού πρὶν τρία χρόνια εἶχα ὀσφρανθεῖ ἀπὸ τὸ μπαμπάκι τῆς μαυροφορεμένης γυναίκας.

Ἡ συγκίνησή μου τὴ βραδιά ἐκείνη στὸ μοναστήρι ἦταν ἀπερίγραπτη. Ὑστερ' ἀπ' αὐτὸ ἐφοδιάστηκα μὲ φωτογραφίες καὶ κράτησα στοιχεῖα γιὰ τὴ μονὴ καὶ τὴν ἱερὴ εἰκόνα, μὲ σκοπὸ νὰ βοηθήσω κι ἐγὼ στὴ διάδοση τοῦ θαυμαστοῦ γεγονότος».

Ἡ θεραπεία τῆς δόκιμης μοναχῆς. Μεταξὺ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων θαυμάτων πού ἐνεργεῖ ἡ χάρις τῆς Παναγίας Μαλεβῆς, εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ θεραπεία τῆς δόκιμης μοναχῆς Βερονίκης, στὴ μονὴ ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου, στὸν συνοικισμό τοῦ Παπάγου:

Ἡ Βερονίκη ἔπασχε ἀπὸ καρκίνου. Εἶχε νοσηλευθεῖ πολλές φορές στὸ νοσοκομεῖο τῆς Βούλας. Τελικὰ ἐπέστρεψε στὴ μονὴ τῆς, παράλυτη στὰ χέρια καὶ στὰ πόδια, γιὰ νὰ πεθάνει ἐκεῖ.

Οἱ μοναχὲς συμφώνησαν νὰ καρεῖ μεγαλόσχημη τὴν Τετάρτη, 8 Μαρτίου 1970, γιὰ νὰ «φύγει» σὰν μοναχή. Ὁ γιατρὸς ὅμως δὲν ἔδινε πολλὰ περιθώρια ζωῆς, γι' αὐτὸ ἀποφασίστηκε νὰ γίνει ἡ κουρὰ τὴν Κυριακὴ τῆς 5ης Μαρτίου στὸν ἔσπερινό.

Παναγία ἡ Παραμυθία

«Χαῖρε, θνητῶν πρὸς Θεὸν παρρησία»

Ἰανουάριος τοῦ 807. Ὁ ἀλγερίνος ληστοπειρατῆς Βαρδουχάν, ἔχοντας σὰν βάση ἐξορμήσεως τὴ Μήλο, λυμαίνεται μὲ τὰ δεκαεπτὰ πειρατικὰ του πλοῖα τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, τὰ παράλια τῆς Θράκης καὶ τῆς Μ. Ἀσίας.

τὸν μήνα αὐτὸ ἀποφασίζει νὰ στραφεῖ ἐνατίον τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἐτοιμάζει δέκα πλοῖα, παίρνει μαζί του διακόσιους πειρατὲς καὶ ξεκινᾶ γιὰ τὴ μονὴ Βατοπεδίου. Μὲ τὸ χάραμα τῆς 21ης Ἰανουαρίου

προσορμίστηκαν στο λιμανάκι του μοναστηριού, βγήκαν στη στεριά και περίμεναν κρυμμένοι το πρωινό άνοιγμα της πύλης για να εισορμήσουν.

Οί μοναχοί μόλις είχαν τελειώσει την όρθρινη ακολουθία, και αποσύρονταν στα κελλιά τους για να ήσυχάσουν. στην Εκκλησία ξμεινε μόνος ό ήγούμενος και συνέχισε την προσευχή του.

Ξαφνικά άκούει μιá φωνή από την εικόνα της Παναγίας:

–Νά μην άνοιξετε σήμερα τίς πύλες. Άνεβείτε στα τείχη και διώξτε τούς πειρατές.

Γυρίζει άπορημένος από τó παράδοξο άκουσμα και κοιτάζει τή Θεοτόκο. Βλέπει τότε άλλο θαῦμα έκπληκτικώτερο: τó πρόσωπο της Παναγίας και του θείου Βρέφους είχαν ζωντανέψει. τήν ίδια στιγμή ό μικρός Ίησούς άπλώνει τó χέρι, σκεπάζει τó στόμα της Παναγίας Μητέρας Του, και στρέφοντας τó πρόσωπό Του πρós αυτήν της λέει:

–Όχι, μητέρα, μην τó λές! Άφησέ τους να τιμωρηθούν, όπως τούς άξίζει!

Ή Παναγία όμως πιάνει τó χέρι του Υίου της, στρέφει λίγο δεξιά τó πρόσωπό της και ξαναλέει:

–Νά μην άνοιξετε σήμερα τίς πύλες της μονής!

Ό ήγούμενος συγκλονισμένος σύναξε τούς μοναχούς και τούς διηγήθηκε όσα θαυμαστά είδε και άκουσε. Κι εκείνοι διαπίστωσαν μέ δέος ότι τά ιερά πρόσωπα στην εικόνα της Θεομήτορος είχαν αλλάξει στάση και έκφραση. ΄Υστερα, άφου εύχαρίστησαν τήν Παναγία για τή σωτήρια πρόνοιά της, άνέβηκαν στα τείχη.

Ήταν καιρός. Οί πειρατές μέ σκάλες και τσεκούρια έτοιμάζονταν για τήν αναρόχιση. Ό ήγούμενος, όρθιος στίς έπάλλες, τούς άφησε πρώτα να πλησιάσουν. ΄Υστερα, ύψώνοντας τόν Τίμιο Σταυρό, έδωσε τó σύνθημα για τήν άπόκρουση.

Δέκα πειρατές έπεσαν άμέσως νεκροί, άλλοι τραυματίστηκαν, και οί υπόλοιποι μπηκαν στα πλοία κι έφυγαν.

Οί μοναχοί κατέβηκαν συγκινημένοι στον ναό και εύχαρίστησαν για μιá άκόμη φορά τή Θεοτόκο. Από τότε ή εικόνα πήρε τήν προσωνυμία «Παραμυθία», δηλαδή παρηγορία, και παραμένει μέχρι σήμερα άλλαγμένη, για να θυμίζει τó θαυμαστό εκείνο γεγονός.

Όσιος Ίωάννης ό Δαμασκηνός

Ό όσιος Ίωάννης ό Δαμασκηνός έζησε στα χρόνια της βασιλείας Λέοντος Γ΄ του Ίσαύρου (717-741), καθώς και του διαδόχου του Κωνσταντίνου του Κοπρωνύμου.

Πατρίδα του ήταν ή Δαμασκός της Συρίας, έδρα τότε του άραβικού χαλιφάτου. Οί γονείς του, έπιφανείς Έλληνοσύριοι, συγκαταλέγονταν στους έλάχιστους χριστιανούς της πόλεως. Ό πατέρας του Σέργιος ήταν ύπουργός στην κυβέρνηση του χαλίφη, ύπεύθυνος για τίς ύποθέσεις των χριστιανών. Σύμφωνα μέ τήν παράδοση, ό όσιος άκολούθησε τίς έγκύκλιες σπουδές κοντά στον σοφό δάσκαλο Κοσμά, αιχμάλωτο έλληνα μοναχό από τήν Ίταλία. Μέ τήν όξύνοια και έπιμέλειά του απέκτησε σύντομα άρτια παιδεία, όπως φαίνεται από τά συγγράμματά του.

Μετά τόν θάνατο του πατέρα του, μπαίνει κι αυτός στην ύπηρεσία του χαλιφάτου σαν πρωτοσύμβουλος. Μέ τήν κήρυξη της εικονομαχίας από τόν Λέοντα Ίσαυρο ό Ίωάννης άποδύεται μέ τήν πέννα του στον άγώνα υπέρ των Ίερών εικόνων. Μέ τή «μαχαίρα του Πνεύματος» στηλιτεύει τó δόγμα του Λέοντος. Τεκμηριώνει τίς θέσεις του μέ θεολογικές άποδείξεις, Ίστορικά στοιχεία και άγιολογικά παραδείγματα,

καὶ ἀποκαλεῖ τοὺς εἰκονομάχους αἰρετικούς καὶ ἀντίθεους.

Ὁ Λέων θέλησε νὰ τὸν ἐκδικηθεῖ. Πλαστογραφεῖ λοιπὸν μία ἐπιστολὴ τοῦ Ἰωάννη καὶ τὴ στέλνει στὸν χαλίφη τῆς Δαμασκοῦ. Μ' αὐτὴ τὴν ἐπιστολὴ ζητοῦσε τάχα ὁ ὄσιος ἀπὸ τὸν βασιλιὰ νὰ τὸν γλιτώσει ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ χαλίφη.

Ὁ ἄρχοντας ὀργισμένος καλεῖ τὸν Ἰωάννη καί, χωρὶς νὰ τοῦ ἐπιτρέψει ν' ἀπολογηθεῖ, διατάζει νὰ τοῦ κόψουν τὸ δεξιὸ χέρι. Σὲ λίγο τὸ ἱερὸ ἐκεῖνο χέρι ποὺ στηλίτευε τοὺς εἰκονομάχους κόπηκε, καὶ βαμμένο στὸ αἷμα τοῦ κρεμάστηκε στὴν ἀγορὰ σὲ δημόσια θέα.

Τὸ βράδυ ὁ ὄσιος στέλνει μεσίτες καὶ ζητᾷ τὸ χέρι του νὰ τὸ ἐνταφιάσει. Μόλις τὸ φέρνουν, τὸ παίρνει καὶ κατευθύνεται στὸ ἐκκλησάκι ποὺ εἶχε στὸ σπίτι του. Πλησιάζει στὴν εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, πέφτει μὲ τὸ πρόσωπο καταγῆς, τοποθετεῖ τὸ κομμένο χέρι στὴ θέση του καὶ παρακαλεῖ καὶ θρηνεῖ καὶ στενάζει:

«Δέσποινα πάναγνη, Μητέρα τοῦ Θεοῦ μου, ἡ δεξιά μου κόπηκε γιὰ τὶς σεπτές εἰκόνες. Δὲν ἀγνοεῖς τὴν ἀφορμὴ π' ὀργίστηκε ὁ Λέων. Πρόφθασε γρήγορα λοιπὸν καὶ γιάτρεψε τὸ χέρι. Ἡ δεξιά τοῦ Ποιητοῦ, ποὺ εἶν' ἐκ τῆς σαρκὸς σου, πολλές δυνάμεις ἐνεργεῖ μὲ τὴν παράκλησή σου. Τώρα λοιπὸν τὸ δεξιὸ θεράπευσέ μου χέρι, γιὰ νὰ συγγράφει μὲ ρυθμὸ καὶ ἀρμονία ὕμνους, ὅσους μοῦ δώσεις νὰ ποιῶ γιὰ σὲ καὶ τὸν Υἱὸ σου καὶ γιὰ τὴν ὑπεράσπιση πίστεως ὀρθοδόξου. Ὅσα ζητήσεις δύνασαι ὡς τοῦ Θεοῦ μητέρα!» Αὐτὰ εἶπε μὲ δάκρυα ὁ ὄσιος κι ἀποκοιμήθηκε. Βλέπει τότε τὴ Θεομήτορα στὴν εἰκόνα τῆς, νὰ τὸν κοιτάζει μὲ Ἰλαρότητα καὶ πονετικά νὰ τοῦ λέει:

- Γιὰ κοίτα! Τὸ χέρι σου θεραπεύτηκε. Μὴ στενοχωριέσαι ἄλλο. Κάνε τὸ ὅμως, καθὼς μοῦ ὑποσχέθηκες, «κάλαμον γραμματέως ὀξυγράφου».

Ἐυπνᾷ ὁ Ἰωάννης καὶ βλέπει κατάπληκτος τὸ χέρι τοῦ θεραπευμένο καὶ συγκολλημένο. Ἦταν τόση ἡ χαρὰ του, ὥστε ὅλη ἐκεῖνη τὴ νύχτα ἐψάλλε ἐγκώμια καὶ εὐχαριστίες στὴν Παναγία.

Ἡ θαυμαστὴ θεραπεία τὸν ἔχει συγκλονίσει βαθιὰ καὶ τὸν ὀδηγεῖ σὲ μία μεγάλη ἀπόφαση. Ἐλευθερώνει τοὺς δούλους του, μοιράζει τὴν περιουσία του καὶ ξεκινᾷ ἐλεύθερος ἀπὸ κάθε βιοτικὸ γιὰ τὴ μονὴ τοῦ ἁγίου Σάββα μὲ τὸν σκοπὸ νὰ μονάσει.

Ἐκεῖ δείχνει ἀπαράμιλλη ὑπακοὴ καὶ ταπείνωση στὸν γέροντά του. Δὲν κάνει τίποτε χωρὶς τὴν εὐλογία του. Κάποτε ὅμως ὁ γείτονάς του μοναχὸς τὸν πείσε νὰ γράφει ἓνα νεκρῶσιμο ὕμνο. Ἐκεῖνος συνέθεσε τὸ τροπάριο «Πάντα ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα...» καὶ τὸ ἐψάλλε κατανυκτικὰ στὸ κελί του.

Ὁ γέροντας τυχαῖα τὸν ἄκουσε. Κι ἐπειδὴ τοῦ εἶχε ἀπαγορεύσει νὰ συγγράφει καὶ νὰ ψάλλει, τὸν κανόνισε μὲ τὸ ἐπιτίμιο νὰ καθαρίσει ὅλα τὰ ἀποχωρητήρια τῆς μονῆς. Ὁ Ἰωάννης ὑπάκουσε πρόθυμα, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ ἀποχωρητήριον τοῦ μοναχοῦ ποὺ ἔμενε στὸ διπλανὸ κελί.

Ἔτσι ἀπὸ λίγες ἡμέρες παρουσιάζεται ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος στὸν γέροντα, τὴν ὥρα ποὺ κοιμόταν, καὶ τοῦ λέει:

- Γιατί ἔφραξες τέτοια πηγὴ, ποὺ ἀναβλύζει οὐράνιο νέκταρ; Ἄφησέ τη νὰ τρέξει, γιὰ νὰ ποτίσει ὀλόκληρη τὴν οἰκουμένη. Ὁ Ἰωάννης θὰ ὑπερβεῖ τὴ λύρα τοῦ Δαβὶδ, θὰ συνθέσει ὕμνους καλύτερους ἀπ' τὴν ὠδὴ τοῦ Μωυσῆ καὶ θὰ μελωδήσει πιὸ τεχνικὰ ἀπὸ τὸν Ὀρφέα. Θὰ στηλιτεύσει τὶς αἰρέσεις καὶ θὰ ὀρθοτομήσει τὰ δόγματα τῆς πίστεως.

Ἀπὸ τότε ὁ ὄσιος, μὲ τὴν εὐλογία πὰ τοῦ γέροντά του, σὰν ἄλλος χεῖμαρρος πνευματικός, ἄρχισε νὰ ψάλλει, νὰ στιχοργεῖ, νὰ μελοποιεῖ καὶ νὰ συγγράφει πρὸς δόξαν Θεοῦ, τῆς Παναγίας Μητέρας Του καὶ τῶν ἁγίων.

Καὶ ὅταν «ἔτελείωσε τὸ ἔργον, ὃ δέδωκεν αὐτῷ ὁ Κύριος ἵνα ποιήσῃ», μετοίκησε στὸν οὐρανὸ, γιὰ ν' ἀπολαύσει ἐκεῖ πολλαπλάσια τὴν ἀμοιβὴ τῶν κόπων του.

Τὸ ἀπόστημα τοῦ σχολάρχου

Ὁ Εὐγένιος Βούλγαρις διετέλεσε διευθυντὴς στὴν Ἀθωνιάδα σχολὴ τὸ δεῦτερο ἡμισυ τοῦ 18ου αἰ. Στὴν ἱερὰ μονὴ Διονυσίου ὁ σοφὸς αὐτὸς ἄνδρας δοκίμασε τὴ θαυματουργικὴ δύναμη τῆς Παναγίας τοῦ Ἀκάθιστου, ἡ ὁποία τὸν θεράπευσε ἀπὸ ἓνα ὀδυνηρὸ ἀπόστημα.

Θὰ διηγηθῶ, σημειώνει ὁ ἴδιος, τὸ θαῦμα ποὺ ἔκανε σὲ μένα ἡ Παναγία, γιὰ νὰ τῆς ἀποδώσω ἔτσι τὴν εὐγνωμοσύνη ποὺ τῆς ὀφείλω. Δὲν τὸ γράφω γιὰ νὰ ὑπερηφανευθῶ ὅτι δέχτηκα τάχα θεία ἐπίσκεψη, κι οὔτε μὲ πειράζει, ἂν θὰ μὲ χαρακτηρίσουν ἀνόητο γιὰ τὴ διήγησή.

Τὸ 1758, λοιπόν, ἤμουν σχολάρχης στὴν Ἀθωνιάδα. Ὅταν ἤρθε ἡ ἀνοιξη, παρουσιάστηκε στὸ βάθος τῆς ἀριστερῆς μου μασχάλης ἓνα ἐπικίνδυνο ἀπόστημα. Μὲ ταλαιπωροῦσε ἓνας ἐλαφρὸς πυρετὸς κι ἐνοιωθα ἐξάντληση. Τὸ ἀπόστημα διαρκῶς μεγάλωνε καὶ σκληραίνει. Ὅλο τὸ κοίλωμα τῆς μασχάλης καὶ ὁ ἀριστερὸς μαστὸς εἶχαν σκληράνει σὰν τὴν πέτρα.

Πονοῦσα φοβερὰ. Δὲν μποροῦσα ὄχι μόνον νὰ σταθῶ, μὰ οὔτε νὰ καθίσω, νὰ ξαπλώσω, νὰ κοιμηθῶ ἢ νὰ ἀναπνεύσω ἐλεύθερα. Ἐνοιωθα ἀπογοήτευση καὶ προτιμοῦσα τὸν θάνατο ἀπὸ τὴ φοβερὴ ἐκείνη ταλαιπωρία.

Μερικοὶ φίλοι μὲ συμβούλευαν νὰ νοσηλευθῶ σὲ νοσοκομεῖο τῆς Χίου, τῆς Σμύρνης ἢ τῆς Θεσσαλονίκης. Κάθε ὅμως μετακίνηση ἦταν δύσκολη καὶ ἐπικίνδυνη.

Πάνω στὴν ἀπελπισία μου μαθαίνω ὅτι κάποιος Διονυσιάτης μοναχὸς Νικηφόρος εἶναι εἰδικὸς στὸ νὰ χειρουργεῖ ἀποστήματα. Παίρνω τὴν ἀπόφαση νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ. Μὲ βάλανε μὲ πολὺ κόπο σὲ μία μικρὴ βάρκα, κι ἀφοῦ κάναμε τὸν περίπλου τοῦ Ἄθωνα φθάσαμε στὴ μονὴ Διονυσίου.

Ὁ π. Νικηφόρος ἐξέτασε προσεκτικὰ τὸ ἀπόστημα καὶ μοῦ εἶπε:

- Ἔχε θάρρος. Τὴ θεραπεία ὅμως νὰ τὴν περιμένεις ἀπὸ τὸν Τίμιο Προδρόμο, τὸν προστάτη τῆς μονῆς. Ἐγὼ μόνον σὰν Βοηθὸς του θὰ σοῦ χρησιμεύσω.

Συγχρόνως ἔβαλε στὸ πονεμένο μέρος μαλακτικά, γιὰ νὰ μαλακώσουν τὴ σκληρότητά του. Μέσα μου φούντωσε ἡ ἐλπίδα ὅτι μὲ τὴ δύναμη τοῦ Τιμίου Προδρόμου θὰ μὲ θεράπευε.

Ὁ π. Νικηφόρος μου ἔβαζε χίλια δυὸ καταπλάσματα. Καὶ τί δὲν ἐπινοοῦσε! Χόρτα, ρίζες, φύλλα, φρούτα, ξύγκια, σαλιάγκια, πυρακτωμένους πλῆθους, λάδια διάφορα. Τὸ ἀπόστημα ὅμως οὔτε ὑποχωροῦσε οὔτε μαλάκωνε. Ἀντίθετα, χειροτέρευε.

Τότε ὁ γέροντας ἀποφάσισε νὰ μὲ χειρουργήσει. Ἦθελε νὰ χτυπήσει τὸ κακὸ στὴ ρίζα, ἡ ὁποία, καθὼς ἔλεγε, ἦταν μεγάλη σὰν ρεβίθι. Θὰ βύθιζε λοιπὸν στὸ βάθος τὸ μαχαίρι καί, βγάζοντας τὴ ρίζα ποὺ ἦταν ἡ ἀρχὴ τοῦ κακοῦ, σύντομα θὰ ἐξαφανιζόταν καὶ ὅλο τὸ ἀπόστημα.

Ἐγὼ ὅμως φοβήθηκα τὴν τόλμη τοῦ χειρουργοῦ. Ἀπόστημα ποὺ δὲν εἶχε ὠριμάσει δὲν ἔπρεπε καὶ νὰ χειρουργηθεῖ. Γι' αὐτὸ ἀρνῆθηκα τὴν ἐπέμβαση. Ἔτσι ὁ π. Νικηφόρος ἀπελπίστηκε γιὰ τὴν θεραπεία μου, ἐνῶ ἐγὼ γιὰ τὴ ζωὴ μου.

«Ἀπογοητευμένος τελείως ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη βοήθεια, στράφηκα πρὸς τὴ Μητέρα τῆς εὐσπλαχνίας, καὶ τὴν ἱκέτευα ἐπίμονα μὲ δάκρυα νὰ μοῦ γίνει ἰατρὸς καὶ θεραπευτῆς.

- «Βλέψον ἰλέω ὄμματί σου καὶ ἔπισκεψαι τὴν κάκωσιν ἣν ἔχω», θρηνοῦσα μὲ χαμηλὴ φωνή.

Ἔστρα γυρίζω στοὺς παρόντες καὶ τοὺς λέω:

- Πηγαίνετε με στο παρεκκλήσι της Θεοτόκου του Άκαθίστου, και αφήστε με μπροστά στη θαυματουργή εικόνα της.

Πράγματι, με πήγαν εκεί σηκωτό. Κι ενώ ο παπάς έψαλλε για χάρη μου τη μεγάλη Παράκληση, εγώ διαρκώς έκλαιγα. Τέλος έπεσα μπροστά στην εικόνα της Παναγίας, κι αφού έβρεξα το έδαφος με τα δάκρυά μου, ίκέτευσα θερμά και είπα:

- Μή μ' αφήσεις, Μητέρα, να χαθώ. Σταμάτησε τη συμφορά μου. «Πάντα γάρ δύνασαι ως μήτηρ ούσα του τὰ πάντα ισχύοντος Θεού».

Αυτό ήταν! Αμέσως ένοιωσα μέσα μου δύναμη, σηκώθηκα και βγήκα χαρούμενος από το παρεκκλήσι. Με τη βοήθεια ενός αδελφού και του μπαστουνιού μου ανέβηκα στο κελί μου και κοιμήθηκα επί τέλους όλη τη νύχτα - εγώ, που πέρασα τόσες νύχτες άπνους από τους πόνους.

Το πρωί ήμουν ήρεμος. Το απόστημα σέ λίγο μαράθηκε και εξαφανίστηκε.

Από τότε αισθάνομαι όφειλέτης στη Θεομήτορα και κηρύττω παντού το θαύμα της».

Η μοναχή Έρμιόνη

Δέν είχε κλείσει ένα χρόνο από τον γάμο της ή Έρμινα, όταν την επισκέφθηκε ή επάρατη ασθένεια. Γιατρός ή ίδια, άριστούχος και με καριέρα, ήξερε πολύ καλά τί σημαίνει καρκίνος.

Ό πόνος, μικρός στην αρχή, διαρκώς μεγάλωνε, ώσπου την έριξε στο στρώμα. Ό σύζυγος της Έρρίκος αντί να την παρηγορεί βαρυγκωμούσε.

- Να πάρ' ή όργή! Κακό που με βρήκε!

- Έχε ύπομονή κι έλπίδα, γιέ μου, τον νοθετούσε ή γιαγιά της Έρμινας. Ό Θεός είναι μεγάλος.

- Άφου είναι μεγάλος, γιατί καταδέχεται και τὰ βάζει μ' έμας τους μικρούς; διαμαρτυρόταν εκείνος.

Η ασθένεια έπαιρνε μάκρος. Ό Έρρίκος δέν άντεχε να βλέπει τη σύντροφό του σ' αυτά τὰ χάλια, μα ούτε και κουράγιο της έδινε.

Η Έρμινα ήταν πεντάρφανη. Μοναδικό της στήριγμα είχε την καλή της γιαγιά. Χάρη σ' αυτήν είχε πάρει τον καλό δρόμο κι είχε γίνει χαρακτήρας σεμνός, σοβαρός και ευσεβής.

- Γιαγιά μου, πόσο σέ κουράζω τώρα που θα έπρεπε να σέ βοηθώ!

- Μή στενοχωριέσαι, κορούλα μου. Που ξέρεις; Η Παναγία μας κάνει και θαύματα. Πρωί και βράδυ την παρακαλώ με δάκρυα να σου χαρίσει την υγεία. Παρακάλεσε τη κι εσύ.

Στο νοσοκομείο που πήγε, ή κατάσταση της διαρκώς χειροτέρευε.

- Στο στάδιο που βρίσκεται ή ασθένεια δέν παρέχει έλπίδες, γνωμάτευαν οί γιατροί και αποχωρούσαν σιωπηλοί από το κρεβάτι της άρρωστης.

- Γιαγιά, παρακάλεσε μία μέρα ή Έρμινα, πήγαινε στον ιερέα του νοσοκομείου να κάνει μία Παράκληση στην Παναγία για μένα. Ύστερα θέλω να έρθει να μ' έξομολογήσει για να κοινωνήσω.

Η γιαγιά εκπλήρωσε την έπιθυμία της. Της έφερε μάλιστα και μία έκφραστική εικόνα της Μεγαλόχαρης

καὶ τῆς εἶπε:

- Γύριζε, κόρη μου, νὰ τὴ βλέπεις, νὰ τῆς μιλάς καὶ νὰ παίρνεις κουράγιο.

Ἐνα βράδου ἢ γιαγιά περπατοῦσε στὸν διάδρομό του νοσοκομείου. Ξαφνικά, βλέπει μπροστὰ τῆς μία γλυκύτατη γυναικεὶα μορφὴ, ντυμένη μὲ τὴν κάτασπρη στολὴ προϊσταμένης νοσοκόμας. Παραξενεύτηκε. Δὲν ἦταν ἀπ' αὐτὲς πού ἤξερε.

- Σὰς βλέπω γιὰ πρώτη φορά, κυρία προϊσταμένη, παρατήρησε. Θὰ σὰς ἔχουμε τώρα ἐδῶ; Τιμὴ μας.

- Ἐγώ, ἀπάντησε ἡ ἄγνωστη, εἶμαι ἡ Παναγία. Ἄκουσα τὶς ἰκεσίες σας καὶ ἤρθα νὰ σὰς βοηθήσω. Αὐριο λοιπὸν τὸ πρωὶ ἡ Ἑρμῖνα θὰ εἶναι καλά. Μόνο ν' ἀφοσιωθεῖ περισσότερο στὸν Υἱὸ καὶ Θεό μου.

Αὐτὰ εἶπε κι ἔγινε ἄφαντη.

Ἡ ἡλικιωμένη γυναίκα ἔμεινε μαρμαρωμένη. Ὅλα μπροστὰ τῆς στριφογύριζαν. Εἶδε κι ἔπαθε νὰ ἰσορροπήσει. Ὑστερα τάχυνε τὸ βῆμα τῆς πρὸς τὴν ἐγγονή της. Τὴ βρῆκε κι ἐκείνη χαρούμενη.

- Ἑρμῖνα μου, αὐτὸ κι αὐτὸ μου συνέβη.

- Ναί, γιαγιά, ἤρθε καὶ σὲ μένα ἡ Πανάχραντη. Μὲ χάιδεψε στὸ κεφάλι καὶ μοῦ ἔδωσε θάρρος. Δὲν πονῶ πιά. Αἰσθάνομαι ἀνάλαφρη.

Στὴν πρωινὴ τους ἐπίσκεψη οἱ γιατροὶ ἀντικρυσαν ἀνεξήγητο θέαμα: Ἡ ἀρρώστη καθόταν ντυμένη σὲ μία καρέκλα. Μόλις τοὺς εἶδε, σηκώθηκε χαρούμενη νὰ τοὺς ὑποδεχθεῖ.

- Περίεργο! εἶπαν μεταξύ τους. Πρόκειται ἀσφαλῶς γιὰ θεραπεία μὲ αὐθυποβολή. Φαίνεται πὼς ἐνήργησε κίνηση ψυχολογικὴ ἢ παραψυχολογικὴ.

- Κύριοι συνάδελφοι! πῆρε τότε τὸν λόγο ἡ Ἑρμῖνα. Σὰς πληροφορῶ - καὶ σὰν γιατρός σας βεβαιῶνω - πὼς τίποτε ἀπ' αὐτὰ πού λέτε δὲν συμβαίνει. Ἡ θεραπεία μου ὀφείλεται ἀποκλειστικὰ στὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο. Πῆρε εἶδηση καὶ ὁ Ἑρρίκος. Εἶχε ὅμως τὶς ἀμφιβολίες του.

- Σίγουρα πρόκειται γιὰ προσωρινὴ βελτίωση, παρατήρησε. Αὐτὲς οἱ ἀρρώστιες ξανάρχονται μὲ μεταστάσεις. Δὲν ἔχω ἐμπιστοσύνη.

- Μὰ ἐδῶ δὲν συνέβη κάτι φυσιολογικό. Ἐγινε θαῦμα! ἐξήγησε ἡ θεραπευμένη.

- Δὲν πιστεύω ἐγὼ σὲ θαύματα. Μοῦ φτάνει ἡ πρώτη λαχτάρα.

- Καὶ τότε τί θὰ γίνεῖ;

- Ἀνάλαβε τὴν εὐθύνη τῆς ζωῆς σου μόνη σου. Ἐτσι εἶπε κι ἔφυγε βαρὺς.

Ἡ Ἑρμῖνα ἔνοιωσε σκοτοδίνη. Ἦταν κάτι ἀναπάντεχο. Ἀμέσως ὅμως θυμῆθηκε τὴ σύσταση τῆς Παναγίας «ν' ἀφοσιωθεῖ περισσότερο στὸν Υἱὸ καὶ Θεό της».

- Ἄ, ναί, Χριστέ μου, Παναγία μου ἀναφώνησε. Μόνο ἡ δικὴ σας ἀγάπη μένει σταθερὴ. Αὐτὴ μου χρειάζεται. Αὐτὴ θὰ μὲ γεμίσει.

Ἐφυγε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πατρίδα τῆς τὴν Πάτρα μακριά, σὲ μία φημισμένη μονή, κι ἐκεῖ - σὰν Ἑρμιόνη μοναχῆ - ἀφιερώθηκε καὶ ἀφοσιώθηκε ὁλόψυχα στὸν νυμφίο τῆς Χριστοῦ.

Όσιος Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης

Ὁ ὀσιος Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης, ὁ ἐπονομαζόμενος «ἀγγελόφωνος» γιὰ τὴν ὄντως ἀγγελικὴ του φωνή, γεννήθηκε στὸ Δυρράχιο τὸ 1270, στὰ χρόνια τῆς βασιλείας τῶν Κομνηνῶν.

Γιὰ τὴν ἐξαιρετὴ φωνὴ τοῦ τὸν προσέλαβαν σὲ βασιλικὸ σχολεῖο μουσικῆς. Ἦταν ἐξαιρετός καὶ στὸ ἦθος, γι' αὐτὸ ὁ βασιλιάς τὸν ἀγαποῦσε ὑπερβολικά, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ ἄρχοντες. Ὁ ἴδιος ὅμως, ἀπὸ φόβο μήπως ἡ πρόσκαιρη δόξα τοῦ στερήσει τὴν οὐράνια ἀγαλλίαση, σχεδίαζε ν' ἀναχωρήσει ἀπὸ τὸν κόσμο.

Κάποτε ὁ ἡγούμενος τῆς Λαύρας τοῦ Ἄθω ἐπισκέφθηκε τὸν βασιλιά γιὰ ἀναγκαία ὑπόθεση. Ἡ θεὰ τοῦ ἡγουμένου καὶ ἡ κοσμιότητά του φούντωσαν στὴν καρδιά τοῦ νέου τὸν πόθο γιὰ τὴν ἀγγελικὴ πολιτεία. Ἀδιαφορεῖ λοιπὸν γιὰ τὴ βασιλικὴ εὐνοια, ἀλλάζει τὰ μεταξωτὰ ρούχα του μὲ τρίχινα, παίρνει ἓνα ραβδί καὶ ξεκινᾷ γιὰ τὴ Λαύρα.

Ὁ θυρωρὸς τῆς μονῆς τὸν ρωτᾷ:

- Τί ζητᾷς καὶ ποιά τέχνη γνωρίζεις;

Κι ἐκεῖνος, κρύβοντας τὴν πραγματικὴ του τέχνη γιὰ νὰ μὴν τὸν ἀνακαλύψει ὁ βασιλιάς, ἀπαντᾷ:

- Βοσκὸς εἶμαι καὶ ποθῶ νὰ γίνω μοναχός.

Ὁ ἡγούμενος τὸν δέχθηκε, τὸν δοκίμασε γιὰ λίγο καιρὸ καὶ ἀφοῦ τὸν ἔκρινε μοναχὸ τὸν ἔστειλε στὸ βουνὸ νὰ βόσκει τράγους. Ἔτσι ὁ ὀσιος πραγματοποιοῖσε τὸν πόθο του καί, ἐκτελώντας τὴ διακονία του, προσευχόταν συγχρόνως ἀπερίσπαστος μέσα στὴν ἀγαπημένη τοῦ ἠσυχία.

Μία μέρα ἔβοσκε τοὺς τράγους σ' ἓνα ἀκρωτήριο. Κοίταξε δεξιὰ κι ἀριστερά, βεβαιώθηκε πὼς δὲν ὑπάρχει κανένας, καὶ ἄρχισε νὰ ψάλλει ἓναν ὕμνο μὲ περισσὴ τέχνη καὶ κατάνυξη.

Κάποιος ἀσκητὴς ἐκεῖ κοντὰ ἄκουσε τὴν οὐράνια μελωδία καὶ βγήκε ἀπορημένος ἀπὸ τὴ σπηλιά του. Βλέπει τότε ἓνα ἐξαισιό θέαμα: οἱ τράγοι εἶχαν σταματήσει τὴ βοσκὴ καὶ παρακολουθοῦσαν τὸν ἐξαιρετὸ ψάλτη.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ δὲν ἄργησε νὰ τὸ μάθει ὁ ἡγούμενος. Ἀπὸ τότε ὁ ὀσιος ἀξιοποίησε τὸ σπάνιο χάρισμά του, ψάλλοντας στὸν δεξιὸ χορὸ τοῦ καθολικοῦ τῆς Λαύρας. Ἦταν Σάββατο τοῦ Ἀκάθιστου καὶ ὁ Κουκουζέλης, ἀφοῦ ἔψαλε μὲ ἐπιμέλεια τὰ ιδιόμελα καὶ τὸν κανόνα τῆς Θεοτόκου, ἀποκοιμήθηκε γιὰ λίγο ἀπὸ τὴν κούραση, ὄρθιος στὸ στασίδι του. Βλέπει τότε μπροστὰ τοῦ τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο καὶ ἀκούει τὴ γλυκεῖα φωνὴ τῆς:

- Χαῖρε Ἰωάννη, παιδί μου. Ψάλλε μου καὶ δὲν θὰ σ' ἐγκαταλείψω.

Καὶ λέγοντας αὐτά, τοῦ ἔδωσε ἓνα χρυσὸ νόμισμα. Ἐυπνᾷ ἀμέσως ὁ ὀσιος καὶ βλέπει γεμάτος χαρὰ στὸ δεξί του χέρι τὸ φλουρί. Εὐχαρίστησε τὴ Θεοτόκο γιὰ τὴν εὐνοιά της καὶ τὸ παρέδωσε στὴν ἐκκλησία. Τὸ νόμισμα αὐτὸ εἶχε θαυματουργικὴ δύναμη καὶ τελοῦσε μεγάλα θαύματα.

Ἀπὸ τότε ὁ ὀσιος Ἰωάννης δὲν ἔλειπε ποτὲ ἀπὸ τὸν δεξιὸ χορὸ, ψάλλοντας μὲ προθυμία καὶ δοξολογώντας τὸν Κύριο καὶ τὴ Μητέρα Του. Ἀπὸ τὸν πολὺ κόπο καὶ τὴν ὀρθοστασία σάπισε τὸ πόδι του κι ἔβγαζε μίαν δύσοσμη ὀσμή. Ἡ Παναγία ὅμως δὲν τὸν ἐγκατέλειψε. Ἐμφανίζεται πάλι καὶ τοῦ λέει:

- Ἀπὸ τώρα θὰ εἶσαι ὑγιής.

Ἀμέσως ὁ ὀσιος θεραπεύθηκε καὶ παρέμεινε ὑγιής μέχρι τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Προεῖδε μάλιστα τὸν θάνατό του, ζήτησε συγχώρηση ἀπ' ὅλους τοὺς ἀδελφούς καὶ ἐκοιμήθη ὀσιακῶς τὴν 1η Ὀκτωβρίου.

Ἡ Σκέπη τῆς Θεοτόκου

Ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας Σκέπης τῆς Θεοτόκου (1η καὶ, ἀργότερα, 28η Ὀκτωβρίου) ἀντλεῖ τὴν ὑπόθεσή της ἀπὸ τὸν βίο τοῦ ὁσίου Ἀνδρέα, τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ. Ἡ ἐμφάνιση τῆς Θεοτόκου στὸν ὅσιο ἔγινε ἀφορμὴ νὰ καθιερωθεῖ ἡ ἑορτὴ αὐτή.

Τὸ περιστατικὸ συνέβη στὴ νότια πλευρὰ τοῦ ναοῦ τῶν Βλαχερνῶν, στὸ παρεκκλήσιο τῆς ἁγίας Σωροῦ, ὅπου φυλάσσονταν ἡ ἐσθήτα, ὁ πέπλος καὶ μέρος τῆς ζώνης τῆς Θεοτόκου.

Στὸ παρεκκλήσιο αὐτὸ γινόταν κάποτε ὀλονυκτία. Ἐκεῖ πῆγε νὰ προσευχηθεῖ καὶ ὁ ὅσιος Ἀνδρέας μαζί με τὸν μαθητὴ τοῦ ἁγίου Ἐπιφάνιο.

Ἦταν ἡ ὥρα περίπου 10 τὸ βράδυ, ὅποτε ὁ ὅσιος βλέπει τὴ Θεοτόκο νὰ προχωρεῖ ἀπὸ τὶς βασιλικὲς πύλες πρὸς τὸ ἅγιο θυσιαστήριο.

Φαινόταν πολὺ ψηλὴ καὶ εἶχε λαμπρὴ τιμητικὴ συνοδεία λευκοφόρων ἁγίων. Ανάμεσα τοὺς ξεχώριζαν ὁ Τίμιος Πρόδρομος καὶ ὁ θεολόγος Ἰωάννης, οἱ ὅποιοι βάδιζαν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ της. Ἀπὸ τοὺς λευκοφόρους ἄλλοι προπορεύονταν καὶ ἄλλοι ἀκολουθοῦσαν ψάλλοντας ὕμνους καὶ ἄσματα πνευματικά.

Ὅταν πλησίασαν στὸν ἄμβωνα, εἶπε ὁ ὅσιος Ἀνδρέας στὸν Ἐπιφάνιο:

- Βλέπεις, παιδί μου, τὴν Κυρία καὶ Δέσποινα τοῦ κόσμου;

- Ναί, τίμιε πάτερ, ἀποκρίθηκε ὁ νέος.

Ἡ Θεοτόκος τὴν ὥρα ἐκείνη γονάτισε καὶ προσευχήθηκε γιὰ πολλὴ ὥρα. Παρακαλοῦσε τὸν Υἱὸ τῆς γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου καὶ ἔβρεχε με δάκρυα τὸ πρόσωπό της. Ὑστερα μπηκε στὸ ἅγιο θυσιαστήριο καὶ προσευχήθηκε γιὰ τοὺς πιστοὺς πὺ ἀγρυπνοῦσαν.

Ὅταν τελείωσε τὴ δέησή της, με μία κίνηση χαριτωμένη καὶ σεμνὴ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν ἄχραντη κεφαλὴ τῆς τὸ ἀστραφτερὸ μαφόριο, καὶ τ' ἄπλωσε σὰν σκέπη με τὰ πανάγια χέρια τῆς πάνω στὸ ἐκκλησίασμα.

Ἔτσι ἀπλωμένο τὸ ἔβλεπαν καὶ οἱ δύο τους γιὰ πολλὴ ὥρα νὰ ἐκπέμπει δόξα θεϊκή. Ὅσο φαινόταν ἐκεῖ ἡ Θεοτόκος, φαινόταν καὶ τὸ ἱερὸ μαφόριο νὰ σκορπίζει τὴ χάρη του. Ὅταν ἐκείνη ἄρχισε ν' ἀνεβαίνει στὸν οὐρανό, ἄρχισε κι ἐκεῖνο νὰ συστέλλεται λίγο-λίγο καὶ νὰ χάνεται.

Ὅσιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ

Ἀπὸ τὴ χορεία τῶν ρώσων ἁγίων, ξεχωριστὴ ἀγάπη στὴν Παναγία ἔτρεφε ὁ ὅσιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ. Ἀλλὰ καὶ ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ τὸν περιέβαλλε με ἰδιαίτερη εὐνοια, ὅπως ἀποδεικνύουν οἱ πολλὲς τῆς ἐμφάνισεις σ' αὐτόν.

Τὸ ἀκόλουθο ὄραμα τοῦ ὁσίου εἶναι τὸ πιὸ ἐντυπωσιακό. Τὸ διηγεῖται ἡ μοναχὴ τοῦ Ντιβέγιεβο Εὐπραξία, γιὰτὶ ἀξιώθηκε κι αὐτὴ νὰ τὸ ἀπολαύσει μαζί με τὸν ἅγιο:

Νωρὶς τὸ πρωὶ τῆς 25ης Μαρτίου 1831 ἀκούστηκε μία δυνατὴ βοή καὶ ἀκολούθησε ἕνας ἄρμονικὸς ὕμνος. Ἡ πόρτα τοῦ δωματίου ἀνοιξε μόνη της κι ἀπλώθηκε παντοῦ φῶς κι εὐωδία. Ὁ στάρετς Σεραφεῖμ ἦταν γονατιστός με τὰ χέρια ὑψωμένα. Ἐγὼ ἔτρεμα.

Ξαφνικά σηκώνεται και μου λέει:

- Μην φοβάσαι, παιδί μου. Νά, ή Δέσποινά μας, ή Υπεραγία Θεοτόκος έρχεται κοντά μας!

Πράγματι, μπροστά πήγαιναν δυο άγγελιο κρατώντας άνθισμένα κλαδιά. Ακολουθούσαν ό Τίμιος Πρόδρομος και ό Θεολόγος άγιος Ιωάννης, ένώ πίσω τους έκανε την εμφάνισή της ή Παναγία με δώδεκα παρθενομάρτυρες.

Ή Θεοτόκος, φορώντας ένα λαμπρό μανδύα κι ένα υπέροχο στέμμα, με πλησίασε, ένώ ήμουν πεσμένη κάτω. Με άγγιξε και ευδόκησε να μου πει:

- Σήκω, αδελφή, και μη φοβάσαι. Μαζί μου έχουν έρθει παρθένες σαν κι εσένα.

Δέν κατάλαβα πως σηκώθηκα. Ή βασίλισσα επανέλαβε:

- Μην φοβάσαι. Ήρθαμε να σās επισκεφθούμε.

Ό π. Σεραφείμ, όρθιος μπροστά στην Παναγία, μιλούσε μαζί της με πολλή οικειότητα. Ή Θεοτόκος του είπε πολλά. Αν και συμμετείχα στο όραμα, δέν μπόρεσα ν' ακούσω τί έλεγαν. Άκουσα μόνο το έξής:

- Μην αφήνεις τις παρθένες μου του Ντιβέγιεβο.

- Ώ Δέσποινα! Τις συγκεντρώνω, αλλά δέν μπορώ να τις κατευθύνω μόνος μου.

- Θα σε βοηθήσω σε όλα εγώ. Θα τις διδάξεις την ύπακοή. Αν την κρατήσουν, θα είναι μαζί σου και κοντά μου. Διαφορετικά, θα χάσουν τη θέση που τους έτοιμάζω ανάμεσα σ' αυτές εδώ τις παρθένες. Ούτε τέτοια θέση ούτε τέτοιο στεφάνι θ' απολαύσουν. Οποιοσδήποτε τις προσβάλει, θα τιμωρηθεί από μένα. Κι όποιος τις διακονήσει για την αγάπη του Χριστού, θα βρει έλεος ένώπιόν Του. Κατόπιν ή Παναγία στράφηκε σ' έμένα.

- Κοίταξε, μου είπε, αυτές τις παρθένες και τὰ στεφάνια τους. Μερικές άφησαν επίγεια βασιλεία και πλούτη για την ουράνια Βασιλεία. Όλες αγάπησαν την έκούσια πτωχεία, αγάπησαν μόνο τον Κύριο, και γι' αυτό βλέπεις πόση δόξα και τιμή αξιώθηκαν. Όπως υπέφεραν οι αρχαίες μάρτυρες, έτσι υποφέρουν και οι σημερινές. Μόνο που εκείνες υπέφεραν φανερά, ένώ σήμερα υποφέρουν μυστικά, με θλίψη καρδιάς. Ό μισθός τους όμως θα είναι ό ίδιος.

Γυρίζοντας ύστερα ή Θεοτόκος στον Στάρετς, τον ευλόγησε και του είπε:

- Σύντομα, αγαπητέ μου, θα είσαι μαζί μας!

Κατόπιν ό όσιος αντάλλαξε μαζί της χαιρετισμό, καθώς και με όλους τους άγίους. Κάποιος απ' όλους γύρισε και μου είπε:

- Αξιώθηκες αυτό το όραμα χάρη στις προσευχές των πατέρων Σεραφείμ, Μάρκου, Ναζαρίου και Παχωμίου.

Ξαφνικά όλα χάθηκαν. Το όραμα, που είχε διαρκέσει λιγότερο από μία ώρα, τελείωσε. Ήταν το δωδέκατο που αξιώθηκε ν' απολαύσει ό όσιος Σεραφείμ στην επίγεια ζωή του».

Γέρων Γελάσιος

Στις Φώκιες της Μικρασίας πρωτοείδε τον ήλιο ό γέρων Γελάσιος. Γεννήθηκε το 1902, και μέχρι τον φρικτό

διωγμό του 1922 γαλουχήθηκε με τὰ νάματα καὶ τὶς παραδόσεις τῆς μικρασιατικῆς εὐσέβειας.

Μικρὸς πῆγαινε στὰ ἐξωκλήσια τῶν νησιῶν ποὺ ἦταν μπροστὰ στὸ λιμάνι, κι ὅταν γύριζε ρωτοῦσε τὴ μητέρα του:

- Μάνα, ποιά εἶναι ἡ γυναίκα ποὺ κρατᾶει τὸ παιδί στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μέσα στὴν ἐκκλησία;

- Ἡ κυρὰ Παναγία, ἀπαντοῦσε ἐκείνη γλυκά, μετὸν ἀφέντη τὸν Χριστό.

Ἀπὸ μικρὸς ὁ γέροντας ἔβλεπε χειροπιαστὴ στὴ ζωὴ τοῦ τὴν προστασία τῆς Παναγίας καὶ τὴν καθοδήγησή της. Σὲ ἡλικία 15 χρονῶν κατατάσσεται ἐθελοντὴς στὸν συμμαχικὸ στρατό, φλεγόμενος ἀπὸ ζῆλο γιὰ τὴ Μεγάλῃ Ἑλλάδα. Τότε σ' ἓνα ναυάγιο στὴ Μεσόγειο σώθηκε θαυματουργικὰ ἀπὸ τὴν Παναγία καὶ τὸν Ἅγιο Νικόλαο, ἀφοῦ πάλεψε τρία μερόνυχτα στὸ ἀνοιχτὸ πέλαγος.

Στὴ Μυτιλήνη, ὅπου ἐγκαταστάθηκε μετὰ τὴ μικρασιατικὴ καταστροφή, εἶχε παρηγοριά τοῦ τὴν Παναγία τῆς Ἀγίας. Τὰ τάματα ποὺ τῆς εἶχε κάνει σὰν ψαρὰς καὶ ναυτικός, τὰ ξεπλήρωσε ἀργότερα σὰν μοναχός, ἐκδηλώνοντας ἔτσι τὴν εὐχαριστία καὶ εὐγνωμοσύνη του γιὰ τὴ βοήθειά της.

Τὸ 1928, διηγεῖται ὁ ἴδιος, ταξίδεμα μετὸ καϊκι μας ἔξω ἀπὸ τὴν Τήνο. Ὁ καιρὸς ἦταν καλὸς καὶ τὸ καϊκι ἔτρεχε μετὸ 8 μίλια.

- Βρὲ Ἀντώνη, εἶπα στὸν ἀδελφό μου, ἐπιθυμῶ νὰ προσκυνήσουμε τὴν Παναγία.

Ἐκεῖνος ὅμως ἀρνήθηκε:

- Τέτοιοι καιροὶ δὲν θὰ τὸν ξαναβροῦμε. Ἐμεῖς τὸ πρωὶ θὰ εἴμαστε στὸν Πειραιά.

Τί νὰ ἔλεγα; Ὁ Ἀντώνης ἦταν μεγαλύτερος. Ἐκανα λοιπὸν βόλτες στὸ κατάστρωμα, μέχρι ποὺ πλησιάσαμε 300-400 μέτρα στὸ λιμάνι. Τότε ξαφνικὰ κόπηκε ὁ ἀέρας. Ἡ θάλασσα ἔγινε λάδι γύρω ἀπ' τὸ καϊκι. Κρέμασαν τὰ πανιά. Τί παράξενο ὄμως! Ἡ μπουνάτσα ἔγινε μόνο νιὰ μας. Πιο πέρα ὁ ἀέρας βούιζε. Ἦταν, φαίνεται, ἐπέμβαση τῆς Παναγίας, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσει τὴν ἐπιθυμία μου.

- Ἄντε, νὰ γίνῃ τὸ χούι σου, εἶπε ὁ Ἀντώνης.

Ἦταν Πάσχα. Βγήκαμε καὶ προσκυνήσαμε. Ἐκεῖ ἄκουσα γιὰ πρώτη φορὰ τὸ «Ὁ ἄγγελος ἔβρα».

Ἀργότερα ἡ Παναγία κάλεσε μετὰ θαυμαστὸ τρόπο τὸν π. Γελάσιο ἀπὸ τὸ καϊκι τοῦ στὸ περιβόλι της.

Μία νύχτα στὸν ὕπνο μου, διηγεῖται ὁ γέροντας, μοῦ φάνηκε πὼς ἦταν πολὺς λαὸς συγκεντρωμένος γιὰ νὰ ὑποδεχθῇ τὴ βασίλισσα. Ἀπὸ μακριὰ φάνηκαν «τ' ἀλόγατα» ποὺ τρέχανε σέρνοντας πίσω χρυσὴ ἄμαξα. Πάνω τῆς καθόταν ἡ βασίλισσα μετὰ πλῆθος δορυφόρων καὶ ἀξιωματικῶν. Ἐξαφνικὰ κάποιος μετὰ ἄρπαξε καὶ μετὰ ἀνέβασε στὴν ἄμαξα, στὸ πίσω μέρος. Σὲ λίγο φθάσαμε σ' ἓνα κάστρο μετὰ πύργους καὶ λαμπρὸ παλάτι. Ἐκεῖ ἡ βασίλισσα κατέβηκε. Δὲν πρόλαβα ὅμως νὰ τὴ δῶ καθαρά. Πρόσεξα μόνο τὸ ἓνα μέρος τοῦ προσώπου της, καθὼς ἀνέβαινε τὶς σκάλες τοῦ παλατιοῦ.

Εὐπνησα! Βγήκα ἔξω καὶ πῆγα στὸ καφενεῖο, ὅπου ἦταν καὶ ἄλλοι ναυτικοί. Βρισκόμουν στὸ Πασαλιμάνι μετὰ τὸ καϊκι μου φορτωμένο. Ὁ νοῦς μου ὅμως εἶχε γεμίσει ἀπὸ τὴν ὁμορφιά τῆς Βασίλισσας. Ἀργότερα συνάντησα κάποιον Ἁγιαννανίτη μοναχό. Τοῦ διηγήθηκα τ' ὄνειρό μου καὶ ἐκεῖνος μοῦ ἐξήγησε πὼς μετὰ καλεῖ ἡ Παναγία στὸ Ἅγιον Ὅρος νὰ γίνω πιστὸς τῆς ἀκόλουθος.

Ἡ καρδιά μου γιὰ λίγο διχάστηκε. Νίκησε ὅμως ἡ ἀγάπη τῆς βασίλισσας. Τὴν ἴδια μέρα ἐγκατέλειψα καὶ ἐγὼ, σὰν τοὺς Ἀποστόλους, πλοῖο φορτωμένο, ἀδελφὸ, γονεῖς, καὶ ξεκίνησα γιὰ τὸν Ἄθωνα. Τὸ τέρμα τοῦ ταξιδιοῦ μου ἦταν ἡ μονὴ Γρηγορίου. Μπήκα στὸ καθολικὸ νὰ προσκυνήσω. Τὴν ὥρα ἐκείνη ψαλλόταν ἡ θεία λειτουργία. Στὴ θεομητορικὴ εἰκόνα τοῦ τέμπλου ἀναγνώρισα τὴ βασίλισσα τοῦ ὁνείρου μου!

Ἔσπευσα νὰ τὴν ἀσπασθῶ, ὅποτε ὁ διάκο-Θεόδωρος, ποὺ στεκόταν ἐκεῖ, μοῦ εἶπε:

- Χάθηκαν οί εικόνες τῆς Παναγίας, παιδί μου, καί ἦρθες στοῦ τέμπλο νά προσκυνήσεις;

Ἀλλά, βέβαια, πού νά ἤξερε τῆ δική μου καρδιά...».

Ὁ βλάσφημος ψαράς

Πίσω Λιβάδι τῆς Πάρου, προπαραμονή Δεκαπενταύγουστου 1931, βρίσκονταν τρεῖς ομάδες ψαράδων, πού ψάρευαν τίς νύχτες μέ τὰ γρί-γρί στοῦ στενοῦ μεταξύ Πάρου καί Νάξου.

Ἐκεῖνη τῆ νύχτα ἡ μία ομάδα ἔμεινε στοῦ μικροῦ λιμάνι. Οἱ ψαράδες τὸ ἔριξαν στοῦ πιωτό, τὸ πιωτό ἔφερε τὸ κέφι, κι ἐκεῖνο παρεξηγήσεις καί βαρεῖες κουβέντες.

Οὔτε τὴν Παναγία δὲν σεβάστηκαν οἱ βλάσφημοι. Τοῦ κάκου προσπαθοῦσαν ὁ λιμενοφύλακας καί ὁ μαγαζάτορας τοῦ μικροῦ λιμανιοῦ νά τοὺς συγκρατήσουν.

Ἀπότομα ὁ οὐρανὸς βάρυνε. Ἡ θάλασσα ἄρχισε νά μουγκρίζει. Σὲ μισὴ ὥρα τὸ κύμα σηκώθηκε βουνό, παρασύροντας τὸ ψαροκάικο καί τίς βάρκες μέ τίς λάμπες, μέχρι πού τίς πέταξε σπασμένες στὴ στεριά. Κατόπιν ἡ θάλασσα γαλήνεψε, κι ἓνα καϊκι ἀπὸ τὴ Νάξο φάνηκε νά μπαίνει στοῦ λιμανάκι. Ὁ καπετάνιος τοῦ ἀπόρησε βλέποντας τὰ συντρίμια στὴ στεριά.

- Πῶς ἔγινε αὐτό; ρώτησε. Ἐγὼ ταξίδενα μέ θάλασσα γυαλί!

- Ἦταν θαῦμα τῆς Παναγίας, ἐξήγησε ἓνας ἀπὸ τοὺς ψαράδες τοῦ γρί-γρί.

Οἱ περισσότεροι συμφώνησαν. Δυό-τρεῖς ὅμως μίλησαν εἰρωνικά κι ἔδωσαν ἄλλη ἐξήγηση:

- Ἦταν ἀνεμοστρόβιλος. Καλὰ πού δὲν μᾶς σήκωσε στοῦν οὐρανὸ τίς βάρκες.

Ἐνας μάλιστα, ὁ Γρηγόρης Λιάκουρας, πρόσθεσε:

- Ἄντε μωρέ, πού ἦταν θαῦμα! Ὅρεξη δὲν εἶχε ἡ Παναγία - νά μὴν τὴ στολίσω καί τώρα - νά καταπιάνεται μέ μας τοὺς ψαράδες.

Αὐτὰ εἶπε καί πῆγε νά δεῖ τὴ ζημιὰ πού εἶχε πάθει ἡ δική του ψαρόβαρκα. Τὴ βρῆκε σμπαραλιασμένη. Ἐφτυσε τότε ἔξαλλος πάνω στὰ συντρίμια, βλαστήμησε πάλι τὴν Παναγία καί ἀποσύρθηκε νά κοιμηθεῖ.

Μόλις ξάπλωσε, εἶδε ὀλοζώντανη τὴν Παναγία, - σὰν σὲ ὄνειρο, σὰν σὲ ζύπνιο - νά τὸν πλησιάζει καί νά τὸν ἐρωτά:

- Γιατί, παιδί μου, δὲν μέ σέβεις;

- Τί εἶν' αὐτὰ πού μου λές, κυρά μου; θύμωσε ἐκεῖνος. Δὲν σὲ ξέρω καθόλου. Πότε δὲν σὲ σεβάστηκα;

- Δὲν μέ ξέρεις; Τότε γιατί ὄλο μέ βλαστημᾶς;

Στὰ λόγια αὐτὰ τινάχτηκε ὄρθιος. Ἐκανε νά φωνάξει, νά τρέξει, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε. Τὰ πόδια τοῦ εἶχαν βυθιστεῖ ὡς τὰ γόνατα στὴν ἄμμο. Ἐκανε τὸν σταυρὸ του. Καί τότε εἶδε πάλι, ξεκάθαρα πιά, τὴν Παναγία καί τὴν ἄκουσε νά τοῦ λέει:

- Ἐλα στοῦ σπίτι μου, στὴν Ἐκατονταπυλιανή, στὴν Παροικία τῆς Πάρου. Ἐλα ἐκεῖ νά μέ προσκυνήσεις.

Ὁ Διάκουρας ἔφυγε τὴν ἴδια στιγμή σχεδὸν τρέχοντας. Ἐφθασε στὴν Ἐκατονταπυλιανή λίγο μετὰ τὴν

ἀνατολή τοῦ ἡλίου. Ἐτρεξε γρήγορα στοὺς εἰκόνισμα τῆς Θεοτόκου. Στὴ θεία τῆς μορφῆ ἀναγνώρισε τὴ γυναίκα τοῦ ὁράματός του. Γονάτισε καὶ προσευχήθηκε ὥρες ὀλόκληρες. Ὑστερα γύρισε στοὺς Πίσω Λιβάδι. Ἐκεῖ διαπίστωσε ἕνα καινούργιο θαῦμα: Οἱ βάρκες καὶ τὸ ψαροκάικο ἔστεκαν στὴ στεριά χωρὶς καμιά ζημιά!

Μία ἔκτρωση ποὺ δὲν ἔγινε

Τὰ πρῶτα παιδιὰ ποὺ ἀπέκτησε ἡ Εὐτυχία Ἀλεξάνδρου ἦταν ἀγόρια, ἀλλὰ δὲν ἐπέζησαν. Κατόπιν ἔφερνε στὴ ζωὴ μόνο κορίτσια.

Τὸ 1939 μετοίκησε οἰκογενειακῶς στοὺς Χαρτοῦμ τοῦ Σουδᾶν. Ἐκεῖ ἔμεινε πάλι ἔγκυος, ἀλλὰ στενοχωρημένη ἀπὸ τὶς προηγούμενες ἐμπειρίες τῆς ἀποφάσισε νὰ κάνει ἔκτρωση.

Τὸ ἴδιο βράδυ βλέπει στὸν ὕπνο τῆς ἕνα συγκλονιστικὸ ὄνειρο: Ἦταν μεγάλη Παρασκευὴ, κι ἐτοιμαζόταν νὰ μπεῖ στὸν ὀρθόδοξο ναὸ τῆς Εὐαγγελίστριας τοῦ Χαρτοῦμ. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ ἱερέας, ντυμένος τ' ἄμφια του καὶ κρατώντας τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο, τῆς εἶπε:

- Εἶσαι ἀμαρτωλή!

Ἀμέσως ἡ Εὐτυχία γονάτισε συγκινημένη καὶ ζήτησε συγνώμη. Τότε ὁ ἱερέας τὴν ὀδήγησε στοὺς ἐσωτερικὸς τοῦ ναοῦ, ἐκεῖ ὅπου ἦταν ὁ ἐπιτάφιος, καὶ τῆς εἶπε:

- Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος γιὰ νὰ σὲ συγχωρήσω. Ἀπὸ δῶ νὰ ζητήσεις συγνώμη.

Γυρίζει ἡ γυναίκα καὶ βλέπει κοντὰ στὸν ἐπιτάφιο τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας νὰ θρηνεῖ. Ἀπὸ τὰ θεία μάτια τῆς ἔτρεχαν ἀληθινὰ δάκρυα. Κάποια στιγμὴ γυρίζει πρὸς τὴν Εὐτυχία καὶ τῆς λέει:

- Κοίταξε! Εἶχα ἕνα καὶ τὸ ἔχασα. Πρόσεξε μὴ χάσεις κι ἐσὺ αὐτὸ ποὺ κρατᾶς μέσα σου.

Ὑστερα ὁ ἱερέας ἔβγαλε ἀπὸ πάνω τοῦ ἕνα μεγάλο σταυρὸ, τὸν πέρασε στὸν λαιμὸ τῆς καὶ τῆς εἶπε:

- Πρόσεξε μὴ χάσεις τὸν σταυρὸ ποὺ φορᾶς. Ὅταν ξύπνησε, ἔφερε μὲ κάθε λεπτομέρεια στὴ μνήμη τῆς τὸ ὄνειρο. Πείστηκε μ' αὐτὸ πὼς ἔπρεπε μὲ κάθε θυσία νὰ κρατήσει τὸ παιδί τῆς.

Σὲ πέντε μῆνες γέννησε ἕνα ἀγοράκι. Μὲ κατάπληξη εἶδε ἀποτυπωμένο στοὺς στέρνο τοῦ τὸ σημεῖο τοῦ τιμίου σταυροῦ. Ἐταξε τότε στὴν Παναγία νὰ φέρει τὸ μικρὸ καὶ νὰ τὸ βαπτίσει στὴν Τῆνο. Δυστυχῶς μεσολάβησε ὁ δεῦτερος παγκόσμιος πόλεμος καὶ ἀναγκάστηκε νὰ τὸ βαπτίσει στοὺς Χαρτοῦμ. Δὲν παρέλειψε ὅμως νὰ τὸ ὀνομάσει Εὐάγγελο.

Μεγαλώνοντας τὸ παιδί ἔμαθε ἀπὸ τὴ μητέρα τοῦ τὴν ἱστορία τῆς γεννήσεώς του καὶ ρίζωσε μέσα τοῦ ἡ ἐπιθυμία νὰ προσκυνήσει τὴ Μεγαλόχαρη. Κάποια χρονιά, στοὺς πανηγύρι τῆς Παναγίας, ἦρθε καὶ ὁ μικρὸς Εὐάγγελος στὴν Τῆνο, προσκυνητὴς μαζί μὲ τὴν μητέρα του. Ἦθελε μάλιστα νὰ παραμείνει ὅλη τὴ νύχτα στὸν ναό, γιὰ τὴν ἐπιθυμοῦσε καὶ πίστευε πὼς θὰ ἔβλεπε τὴν Παναγία.

Ὁ μεγάλος ἑσπερινὸς εἶχε προχωρήσει καὶ ὁ δεσπότης κήρυττε κάτω ἀπὸ τὸν κεντρικὸ πολυέλαιο. Ἐαφνικὰ βλέπει ὁ Εὐάγγελος ἀπὸ τὸν γυναικωνίτη, ὅπου βρισκόταν, ἕνα δυνατὸ φῶς ποὺ ἔλαμπε σὰν τὸν ἥλιο κι ἔπαιρνε κάποτε μίαν κόκκινη ἀπόχρωση. Συγχρόνως βλέπει νὰ πλησιάζει μίαν ὡραία νέα γυναίκα. Εἶχε παράστημα ἡγεμονικὸ, φοροῦσε φωτοστέφανο, καὶ μὲ ὑψωμένο τὸ δεξί της χέρι εὐλογοῦσε τὰ πλήθη.

Στὸν πόλεμο τοῦ '40

Στὸ μέτωπο, σ' ὅλη τὴ γραμμὴ, ἀπὸ τὴ γαλανὴ θάλασσα τοῦ Ἰονίου μέχρι ψηλὰ τὶς παγωμένες Πρέσπες, ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἄρχιζε νὰ βλέπει παντοῦ τὸ ἴδιο ὄραμα: Ἐβλεπε τὶς νύχτες μίαν γυναικεῖα μορφή νὰ Βαδίζει ψηλόλιγνη, ἀλαφροπερπατητὴ, μὲ τὴν καλύπτρα τῆς ἀναριγμένη ἀπὸ τὸ κεφάλι στοὺς ὤμους. Τὴν ἀναγνώριζε, τὴν ἤξερε ἀπὸ παλιά, τοῦ τὴν εἶχαν τραγουδήσει ὅταν ἦταν μωρὸ κι ὄνειρευόταν στὴν κούνια. Ἦταν ἡ μάνα ἡ μεγαλόψυχη στὸν πόνο καὶ στὴν δόξα, ἡ λαβωμένη τῆς Τήνου, ἡ ὑπέρμαχος Στρατηγός.

Γράμμα ἀπὸ τὴ Μόροβα

Ὁ Τάσος Ρηγοπούλας, στρατευμένος στὴν Ἀλβανία τὸ 1940, ἔστειλε ἀπὸ τὸ μέτωπο τὸ παρακάτω γράμμα στὸν ἀδελφὸ του. «Ἀδελφέ μου Νίκο.

Σοῦ γράφω ἀπὸ μίαν ἀετοφωλιά, τετρακόσια μέτρα ψηλότερη ἀπὸ τὴν κορυφὴ τῆς Πάρνηθας. Ἡ φύση τριγύρω εἶναι πάλλευκη. Σκοπὸς μου ὅμως δὲν εἶναι νὰ σοῦ περιγράψω τὰ θέλητρα μίας χιονισμένης Μόροβας μὲ ὄλο τὸ ἄγριο μεγαλεῖο τῆς. Σκοπὸς μου εἶναι νὰ σοῦ μεταδώσω αὐτὸ πού ἔζησα, πού τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου καὶ πού φοβᾶμαι μήπως, ἀκούγοντας τὸ ἀπὸ ἄλλους, δὲν τὸ πιστέψεις.

Λίγες στιγμὲς πρὶν ὀρμήσουμε γιὰ τὰ ὄχυρά τῆς Μόροβας, εἶδαμε σὲ ἀπόσταση καμιά δεκαριά μέτρων μίαν ψηλὴ μαυροφόρα νὰ στέκει ἀκίνητη.

- Τὶς εἶ; Μιλιά...

Ὁ σκοπὸς θυμωμένος ξαναφώναξε: -Τὶς εἶ;

Τότε, σὰν νὰ μᾶς πέρασε ὅλους ἠλεκτρικὸ ρεῦμα, ψιθυρίσαμε: Ἡ ΠΑΝΑΓΙΑ!

Ἐκείνη ὄρμησε ἔμπρὸς σὰν νὰ εἶχε φτερὰ ἀετοῦ. Ἐμεῖς ἀπὸ πίσω τῆς. Συνεχῶς τὴν αἰσθανόμασταν νὰ μᾶς μεταγγίζει ἀντρεϊοσύνη. Ὀλόκληρη ἑβδομάδα παλέψαμε σκληρά, γιὰ νὰ καταλάβουμε τὰ ὄχυρά Ἰβάν-Μόροβας.

ὑπογραμμίζω πὼς ἡ ἐπίθεσή μας πέτυχε τοὺς Ἰταλοὺς στὴν ἀλλαγὴ τῶν μονάδων τους. Τὰ παλιά τμήματα εἶχαν τραβηχτεῖ πίσω καὶ τὰ καινούργια... κοιμοῦνταν! Τὸ τί ἔπαθαν δὲν περιγράφεται. Ἐκείνη ὄρμουσε πάντα μπροστά. Κι ὅταν πιά νικητὲς ροβολούσαμε πρὸς τὴν ἀνυπεράσπιστη Κορυτσά, τότε ἡ ὑπέρμαχος ἔγινε ἀτμός, νέφος ἀπαλὸ καὶ χάθηκε».

Θαῦμα στὸ Μπούμπεση

Ζωντανὸ θαῦμα τῆς Παναγίας ἔζησαν στὸν ἑλληνοϊταλικὸ πόλεμο οἱ στρατιῶτες τοῦ 51ου ἀνεξαρτήτου τάγματος, μὲ διοικητὴ τὸν ταγματάρχη Πετράκη, στὴν κορυφογραμμὴ τοῦ Ροντένη, δεξιά τῆς θρυλικῆς Κλεισούρας.

Κάθε βράδυ, ἀπὸ τὶς 22-1-1941 καὶ ἔπειτα, στὶς 9.20 ἀκριβῶς, τὸ βαρὺ ἰταλικὸ πυροβολικὸ ἄρχιζε βολὴ ἔναντιον τοῦ τάγματος Πετράκη καὶ τοῦ δρόμου, ἀπ' ὅπου περνοῦσαν τὰ μεταγωγικά. Πέρασαν ἡμέρες καὶ τὸ κακὸ συνεχιζόταν, δημιουργώντας ἐκνευρισμὸ καὶ ἀπώλειες. Τολμηροὶ ἀνιχνευτὲς τῶν ἔμπροσθοφυλακῶν καὶ ἀεροπόροι ἐξαπολύθηκαν μέχρι βαθιὰ στὶς ἰταλικὲς γραμμές, ἀλλὰ ἐπέστρεψαν

ἄπρακτοι. Δὲν μποροῦσαν νὰ ἐντοπίσουν τὰ ἰταλικά πυροβόλα, ἴσως γιατί οἱ Ἴταλοι κάθε βράδυ τὰ μετακινούσαν.

Ἦταν ὁμως ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ ἐντοπισθοῦν οἱ ἐχθρικές θέσεις. Ἐνα βράδυ τοῦ Φεβρουαρίου ἀκούστηκαν πάλι οἱ ὀμοβροντίες τῶν ἰταλικῶν κανονιῶν.

- Παναγία μου, φώναξε τότε ὁ ταγματάρχης ἐντελῶς αὐθόρμητα, βοήθησέ μας! Σῶσε μας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δαίμονες.

Ἀμέσως στὸ βάθος πρόβαλε ἕνα φωτεινὸ σύννεφο. Σιγὰ-σιγὰ σχημάτισε κάτι σὰν φωτοστέφανο. Καὶ κάτω ἀπ' αὐτὸ μερικὰ ἀσημένια συννεφάκια σχημάτισαν τὴ μορφή τῆς Παναγίας, ἡ ὁποία ἄρχισε νὰ γέρνει πρὸς τὴ γῆ καὶ στάθηκε σ' ἕνα φαράγγι, ἀνάμεσα σὲ δυὸ ὑψώματα τοῦ Μπούμπεση. Τὸ ὄραμα τὸ εἶδαν ὅλοι στὸ τάγμα καὶ ρίγησαν.

- Θαῦμα! βροντοφώναξε ὁ ταγματάρχης.

- Θαῦμα! Θαῦμα! ἐπανέλαβαν οἱ στρατιῶτες καὶ σταυροκοπήθηκαν.

Ἀμέσως ἔφυγε ἕνας σύνδεσμος μὲ σημείωμα τοῦ Πετράκη γιὰ τὴν πυροβολαρχία τοῦ Τζήμα. Σὲ δέκα λεπτὰ βρόντησαν τὰ ἑλληνικὰ κανόνια καὶ σὲ εἴκοσι ἐσίγησαν τὰ ἰταλικά. οἱ ὀβίδες μας εἶχαν πετύχει ἀπόλυτα τὸν στόχο.

Ὁ βλάσφημος ἀνθυπασπιστής

Ὁ Χρῆστος Βέργος, ἐπιστρατευμένος στὸν πόλεμο τῆς Κορέας, διηγεῖται:

Ἦμουν ἀνθυπασπιστής στὸ τάγμα τῆς Κορέας. Δὲν πίστευα πουθενά, παρὰ μόνο στὴ δύναμη τῶν βαρέων ὀπλων πού κατεύθυνα. Ἐπὶ πλέον ἤμουν ἀδιόρθωτα βλάσφημος. Ὅλες οἱ βλασφημίες μου συγκεντρώνονταν στὴν Παναγία. Ὅσοι μὲ ἄκουγαν ἀνατριχίαζαν. Οἱ φαντάροι μου ἔκαναν τὸν σταυρό τους, γιὰ νὰ μὴν τοὺς βρεῖ κακό. Οἱ ἀνώτεροί μου διαρκῶς μὲ παρατηροῦσαν καὶ μὲ τιμωροῦσαν. Ὅσπου μία νύχτα ἔζησα ἕνα ὀλοφάνερο Θαῦμα.

Ξημέρωνε ἡ 7η Ἀπριλίου 1951. Μὲ τὴ διμοιρία μου εἶχα καταλάβει μία πλαγιά σὲ ὑψωμα κοντὰ στὸν 380 παράλληλο. Μέχρι τὰ ξημερώματα ἔμεινα ἄγρυπνος στὸ ὄρυγμά μου μαζὶ μὲ τὸν στρατιώτη Σταῦρο Ἄδαμάκο. Ὅταν ρόδιζε ἡ αὐγή, ὅποτε δὲν ὑπῆρχε φόβος αἰφνιδιασμοῦ, ἀποκοιμήθηκα. Εἶδα τότε ἕνα ὄνειρο πού μὲ συνετάραξε:

Μία γυναίκα στὰ μαῦρα ντυμένη, μὲ ἀγνή ὀμορφιά καὶ γλυκύτατη φωνή, μὲ πλησιάζει καὶ μὲ ρωτᾷ ἀκουμπώντας τὸ χέρι στὸν ὄμο μου:

- Θέλεις νὰ βρισκομαὶ κοντὰ σου Χρῆστο; Ἐνοιωσα τότε μία βαθειὰ ἀγαλλίαση.

- Καὶ ποιά εἶσαι σύ; τὴ ρώτησα.

Τότε ἐκείνη ἄλλαξε ἔκφραση καὶ μὲ παρατήρησε αὐστηρά:

- Γιατί, Χρῆστο, διαρκῶς μὲ βρίζεις;

- Πρῶτη φορὰ σὲ βλέπω! διαμαρτυρήθηκα. Πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ βρίζω μία ἀγνωστή μου;

- Ναί, Χρῆστο, ἐπέμεινε ἐκείνη πιὸ αὐστηρά. Μὲ βρίζεις. Ἐγὼ ὁμως εἶμαι πάντα κοντὰ σὲ σένα καὶ σ' ὅλους τοὺς στρατιῶτες τοῦ τάγματος. Γιατί δὲν πηγαίνετε στὸ Πουσάν, ν' ἀνάψετε κεριὰ στ' ἀδέλφια σας πού

ἔχουν ταφεῖ ἐκεῖ;

Μ' αὐτὴ τὴ φράση ξύπνησα τρομαγμένος. Ὁ Σταῦρος δίπλα μου μὲ κοίταζε σαστισμένος.

- Κύριε Ἀνθυπασπιστά, κάτι ἔχεις, μοῦ εἶπε. Βογκοῦσες καὶ παραμιλοῦσες στὸν ὕπνο σου.

Τοῦ διηγήθηκα τὸ ὄνειρό μου καὶ καταλήξαμε πὼς ἦταν ἀποτέλεσμα κοπώσεως καὶ συζητήσεων γύρω ἀπὸ τοὺς νεκροὺς του Πουσάν.

Ἐνῶ ὁμως λέγαμε αὐτά, ξαναβλέπω τὴ γυναίκα τοῦ ὀνείρου μου μπροστά μου.

- Ἀδαμάκο! βάζω μία φωνή. Ἡ γυναίκα... Αὐτή... Νά... τὴ βλέπεις;

Ἐκεῖνος προσπαθοῦσε νὰ μὲ καθησυχάσει, ἀλλὰ πὺ ἐγώ! Ἡ μαυροφορεμένη γυναίκα μὲ τὴν ἀγνή ὁμορφιά καὶ τὴ γλυκύτατη φωνὴ στάθηκε κοντά μου καὶ μοῦ εἶπε:

- Μὴ φοβᾶσαι... Μὴ φοβᾶσαι, παιδί μου. Εἶμαι ἡ Παναγία. Σᾶς προστατεύω ὅλους παντοῦ καὶ πάντοτε. Ἀλλὰ θέλω ἀπὸ σένα νὰ μὴ μὲ βρῖσεις οὔτε στὶς δυσκολότερες στιγμὲς τῆς ζωῆς σου.

Πέφτω ἀμέσως ταραγμένος νὰ φιλήσω τὰ πόδια της. Ἐκείνη ὁμως εἶχε γίνει ἄφαντη. Ἐκλαψα τότε ἀπ' τὰ βάθη τῆς καρδίας μου ἕνα κλάμα ἀνακουφίσεως καὶ χαρᾶς, ἐγὼ πὺ δὲν εἶχα κλάψει ποτὲ στὴ ζωὴ μου».

Τὸ ἀδέσποτο μουλάρι

Ὁ Ν. Ντραμουντιανὸς διηγεῖται μία θαυμαστὴ ἐμπειρία του ἀπὸ τὸν πόλεμο τοῦ 1940:

«Ὁ λόχος μας πῆρε διαταγὴ νὰ καταλάβει ἕνα προχωρημένο ὕψωμα νὰ προγεφύρωμα. Στήσαμε ταμποῦρι μέσα στὰ βράχια. Μόλις τακτοποιηθήκαμε, ἄρχισε νὰ πέφτει πυκνὸ χιόνι. Ἐπεφτε ἀδιάκοπα δυὸ μερόνυχτα κι ἔφτασε σὲ πολλὰ μέρη τὰ δυὸ μέτρα. Ἀποκλειστήκαμε ἀπὸ τὴν ἐπιμελητεία. Καθένας εἶχε τροφὲς στὸ σακιδίό του γιὰ μία ἡμέρα. Ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὸ κρύο δὲν λάβαμε πρόνοια «διὰ τὴν αὖριον» καὶ τίς καταβροχθίσαμε.

Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα ἄρχισε τὸ μαρτύριο. Τὴ δίψα μας τὴ σβήναμε μὲ τὸ χιόνι, ἀλλὰ ἡ πείνα μας θέριζε. Περάσαμε ἔτσι πέντε μερόνυχτα. Σκελετωθήκαμε. Τὸ ἠθικό μας τὸ διατηρούσαμε ἀκμαῖο, ἀλλὰ ἡ φύση ἔχει καὶ τὰ ὄριά της. Μερικοὶ ὑπέκυψαν. Τὸ ἴδιο τέλος περιμέναμε ὅλοι «ὑπὲρ πίστεως καὶ πατριδος».

Τότε μία ἔμπνευση τοῦ λοχαγοῦ μας ἔκανε τὸ θαῦμα! Ἐβγαλε ἀπ' τὸν κόρφο του μία χαρτινὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας, τὴν ἔστησε στὸ ψῆλωμα καὶ μᾶς κάλεσε γύρω του:

- Παλικάρια μου! εἶπε. Στὴν κρίσιμη αὐτὴ περίσταση ἕνα θαῦμα μόνο μπορεῖ νὰ μᾶς σώσει. Γονατίστε, παρακαλέστε τὴν Παναγία, τὴ μητέρα τοῦ Θεανθρώπου, νὰ μᾶς βοηθήσει!

Πέσαμε στὰ γόνατα, ὑψώσαμε τὰ χέρια, παρακαλέσαμε θερμά. Δὲν προλάβουμε νὰ σηκωθοῦμε κι ἀκούσαμε κουδούνια. Παραξενευτήκαμε καὶ πιάσαμε τὰ ὄπλα. Πήραμε θέση «ἐπὶ σκοπόν».

Δὲν πέρασε ἕνα λεπτό καὶ βλέπουμε ἕνα πελώριο μουλάρι νὰ πλησιάζει κατάφορτο. Ἀνασκιρτήσαμε! Ζῶο χωρὶς ὄδηγό νὰ περνᾷ τὸ βουνό, μ' ἕνα μέτρο χιόνι - τὸ λιγότερο - ἦταν ἐντελῶς ἀφύσικο. Καταλάβαμε: Τὸ ὄδηγοῦσε ἡ Κυρία Θεοτόκος. Τὴν εὐχαριστήσαμε ὅλοι μαζὶ ψάλλοντας σιγανά, μὰ ὀλόκαρδα, τὸ «Τὴ ὑπερμάχω» καὶ ἄλλους ὕμνους της. Τὸ ζῶο εἶχε πάνω του μία ὀλόκληρη ἐπιμελητεία ἀπὸ τροφίμα: κουραμάνες, τυριά, κονσέρβες, κονιάκ καὶ ἄλλα.

Πολλὲς κι ἀπίστευτες κακουχίες πέρασα στὸν πόλεμο. Ἀλλ' αὐτὴ μοῦ μένει ἀξέχαστη, γιὰτὶ δὲν εἶχε

διέξοδο. Τὴν ἔδωσε ὅμως ἡ Παναγία».

Τὰ φίδια τῆς Κεφαλλονιάς

Στὴ νότια Κεφαλονιά, κοντὰ στὸ χωριὸ Μαρκόπουλο, συναντᾶμε τὴν ἐκκλησίαν τῆς Κοιμήσεως. Ἐκεῖ κάθε Δεκαπενταύγουστο συμβαίνει κάτι περιεργό καὶ θαυμαστό. Ἀπὸ τὴν ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως ἐμφανίζονται μέσα κι ἔξω ἀπὸ τὸν ναὸ φίδια. Εἶναι τὰ λεγόμενα «φίδια τῆς Παναγίας».

Ὅσο περνοῦν οἱ μέρες πληθαίνουν κι αὐτά, καὶ τὴν παραμονὴ τῆς Κοιμήσεως αὐξάνονται ὑπερβολικά. Βλέπεις Μαρκοπουλιῶτες νὰ γυρίζουν στὴ ρεματιά, στὴν ὄχθη τῆς ὁποίας εἶναι χτισμένη ἡ ἐκκλησία, γιὰ νὰ μαζέψουν φίδια νὰ τὰ φέρουν στὴν Παναγία. Ἀπὸ ποῦ βγαίνουν, ἀλλὰ καὶ ποῦ κρύβονται μετὰ τὴν ἑορτὴ, κανεὶς δὲν γνωρίζει. Παραμένει ἓνα μυστήριον.

Τὴν ὥρα τοῦ ἑσπερινοῦ κυκλοφοροῦν ἐλεύθερα ἀνάμεσα στοὺς πιστοὺς, στὰ προσκυνητάρια καὶ στὰ στασίδια, χωρὶς νὰ φοβοῦνται κανένα.

- Θ' ἀνεβαίνουν στὸν κόρφο σας, λένε οἱ χωρικοὶ γιὰ νὰ προετοιμάσουν τοὺς ξένους, καὶ μὲ τὴ χάρη τῆς Παναγίας δὲν θὰ σᾶς πειράζονε. Θὰ τὰ βαστᾶτε στὸ χέρι σας καὶ θὰ σᾶς γλύφουνε σὰ γατσούλια.

Τὸ γεγονός αὐτὸ τονίζει τὸ ἀκόλουθο τοπικὸ δίστιχο: «Τὰ φίδια ἀπ' τὸ Μαρκόπουλο καλαίνω νὰ μὲ φᾶνε, μὰ κεῖνα εἶναι τῆς Παναγιάς καὶ μὲ χαϊδολογᾶνε».

Πραγματικά, βλέπει κανεὶς ἀπίστευτα πράγματα: Ἄλλα φίδια τυλιγμένα σὰν βραχιόλια στὰ μπράτσα τῶν πιστῶν. Ἄλλα ἀνεβασμένα στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας ἢ στὸν Ἑσταυρωμένο, καὶ ἄλλα στοὺς ἄρτους τῆς ἄρτοκλασίας. Μπορεῖ ἐπίσης ἓνα φίδι ν' ἀνεβεῖ στὸ εὐαγγέλιον, ποῦ διαβάζει ὁ παπὰς τὴν ὥρα τῆς θ. λειτουργίας. Πανηγυρίζουν κι αὐτὰ σὰν ἐκπρόσωποι τοῦ ζωικοῦ βασιλείου μαζί μὲ τοὺς χριστιανούς. Καὶ δίνουν στὴν ἑορτὴ ἓνα τόνο ἐδεμικό, ἀφοῦ στὴν Ἑδέμ οἱ πρωτόπλαστοι ζοῦσαν ἀδελφωμένοι μὲ τὰ ζῶα.

Φεύγοντας ἡ 15η Αὐγούστου, ἀναχωροῦν καὶ τὰ φίδια. Γερμανοὶ φυσιοδίφες τὰ ἐξέτασαν, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν νὰ τὰ κατατάξουν σὲ κανένα ἀπὸ τὰ γνωστὰ εἶδη. Εἶναι γκριζὰ, λεπτά, καὶ δὲν περνοῦν τὸ μέτρο. Ὅταν τὰ χαϊδεύεις, νοιώθεις τὸ δέρμα τοὺς βελούδινο καὶ βλέπεις δυὸ ματάκια σπινθηροβόλα. Στὸ πλατὺ τους κεφάλι σχηματίζεται ἓνας μικρὸς σταυρός, καθὼς ἐπίσης καὶ στὴν ἄκρῃ τῆς λεπτῆς γλώσσας τους.

Ἄν κάποια χρονιὰ τὰ φίδια δὲν παρουσιασθοῦν, εἶναι κακὸ σημάδι. Αὐτὸ συνέβη τὸ 1940, καθὼς καὶ τὸ 1953, ὅποτε δοκιμάσθηκε τὸ νησι ἀπὸ τοὺς σεισμούς.

Ἕνα θαῦμα στὸ μικροσκόπιο

Ἕνα πρωτοφανὲς θαῦμα τῆς Θεοτόκου ἀναστάτωσε τὸν θρησκευτικὸ κόσμον στὴ Γαλλία: Ὁ Μπασάμ Ασσάφ εἶναι ὑπηρέτης ἑνὸς ὀρθοδόξου σύρου στὸ Παρίσι, τοῦ Μιχαὴλ Μερῆζ.

Στις 12 Αὐγούστου 1988 ὁ Μερῆζ ἀπουσίαζε καὶ τηλεφώνησε στὸν Ασσάφ νὰ κάνει τὶς ἀπαραίτητες προετοιμασίες γιὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως. Ὁ πλούσιος ἐπιχειρηματίας ἔχει μέσα στὸ σπῆτι του ἓνα μικρὸ ἐκκλησάκι. Μέσα σ' αὐτὸ ὁ πιστὸς ὑπηρέτης ἔκαψε θυμίαμα, ἄναψε ἀκοίμητη κανδήλα καὶ πρόσφερε ἄνθη στὴ Θεοτόκῃ, τῆς ὁποίας ὑπάρχουν ἐκεῖ πολλὲς εἰκόνες.

Ἔστερα προσευχήθηκε στὴν Παναγία γιὰ τὴν οἰκογένειά του ποῦ μένει στὴ Συρία, καὶ γιὰ τὸν κύριό του ποῦ τὸν ἀγαπᾷ σὰν πατέρα.

Τὴν ὥρα ἐκείνη ἀκριβῶς ἐμφανίζεται στὸν ὑπηρέτη ἢ Θεοτόκος καὶ τοῦ λέει:

- Σὲ προστατεύω. Εἶμαι μαζί σου. Πάρε αὐτὸ τὸ δῶρο!

Τὴν ἴδια στιγμή ὁ Ἀσσάφ ἔνοιωσε νὰ γεμίζουν τὰ χέρια του μ' ἓνα ὑγρὸ, ποὺ εἶχε τὴ σύσταση καὶ τὴν ὄσμη πολὺ καθαροῦ ἐλαιόλαδου.

Ὅταν ἐπέστρεψε ὁ Μερῆζ στὸ Παρίσι, πληροφορήθηκε τὸ γεγονός, ἀλλὰ προτίμησε νὰ τὸ κρατήσει μυστικό. Τὸ θαῦμα ὅμως ἐπαναλήφθηκε, καὶ τὸ θαυματουργὸ ἔλαιο ἔκανε διάφορες θεραπείες σὲ σύρους καὶ λιβανέζους. Τότε ὁ Μερῆζ ἔδωσε συνέντευξη τύπου, παρουσία τοῦ Μητροπολίτου Γαλλίας Ἱερεμία καὶ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ πατριαρχείου Ἀντιοχείας στὴ Γαλλία ἐπισκόπου Γαβριήλ.

Τὸ θαυμαστὸ σημεῖο δὲν παύει νὰ ἐπαναλαμβάνεται. Κι ὄχι μόνο στὸ ἐκκλησάκι τοῦ Μερῆζ, ἀλλὰ καὶ ἄλλου, ὅταν ὁ Ἀσσάφ προσεύχεται ἢ συμμετέχει στὴ θεία λειτουργία ἢ ἀπλῶς μνημονεὺει τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς Παναγίας. Στις 17 Σεπτεμβρίου 1988, τὴν ὥρα τῆς θείας λειτουργίας στὸν ἑλληνικὸ ναὸ τοῦ ἀγίου Στεφάνου τῆς ὁδοῦ Ζῶρζ Μπιζέ, τὸ ἔλαιο ἀνάβλυζε ἐπὶ μία ὥρα καὶ τὸ διαπίστωσαν ὅλοι οἱ πιστοί.

Ὁ Ἀσσάφ εἶναι τριάντα χρονῶν, πολὺ ἀπλὸς καὶ μὲ καθαρὴ καρδιά. Παραμένει σὲ μεγάλη ταπείνωση καὶ ἀπλότητα, καὶ λέει πῶς κάθε φορὰ ποὺ συμβαίνει τὸ θαῦμα γεμίζει ἀπὸ ἀνείπωτη χαρὰ. Πιστεύει μάλιστα ὅτι ἡ εὐλογία αὐτῆ τοῦ Θεοῦ ἀνήκει σὲ ὅλους. Στὴ συνέχεια ἀνέλαβε ἡ ἐπιστήμη νὰ ἐρευνήσει τὴν ἀλήθεια τοῦ θαύματος. Ὁρίστηκε μία ἐπιτροπὴ, τῆς ὁποίας τὰ μέλη παρακολούθησαν τὸ φαινόμενο τρεῖς φορές, κατὰ τις ὁποῖες συγκέντρωναν τὸ ἐκκρινόμενο ἔλαιο καὶ τὸ ὑπέβαλλαν σὲ βιοχημικὲς ἀναλύσεις.

Οἱ ἐξετάσεις αὐτὲς ἔγιναν στὸ Ἐργαστήριο Βιοχημείας τῶν Λιπιδίων τοῦ Νοσοκομείου Πιτιέ-Σαλπετριέρ στὸ Παρίσι, ἀπὸ τὸν καθηγητὴ Ζ. Λ. ντὲ Ζέν. Τὰ πορίσματα τῆς ἐπιτροπῆς παρουσίασε στὴ δημοσιότητα ὁ μητροπολίτης Ἱερεμίας. Σύμφωνα μὲ αὐτά, τὸ ὑγρὸ παρουσιάζει τὴ χαρακτηριστικὴ σύσταση ἑνὸς φυτικοῦ ἐλαίου. Περιέχει στοιχεῖα λιπιδικά, ἰδιαίτερος φυτοστερόλες, οἱ ὁποῖες δὲν ὑπάρχουν στὸ αἷμα. Ἐπιπλέον εἶναι ἀδύνατον νὰ συντεθοῦν ἀπὸ τὸν ἀνθρώπινο ὄργανισμό. Τὸ ὑγρὸ ἐπίσης περιέχει χοληστερίνη, ἓνα συστατικὸ ζωικῆς προελεύσεως, τὸ ὁποῖο οὐδέποτε συναντᾶται σὲ ὁποιοδήποτε ἐλαιόλαδο. Ὑπογραμμίζοντας τὸ τελευταῖο αὐτὸ σημεῖο, ἡ ἐπιτροπὴ συμπεραίνει ὅτι ὑπ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες «τὸ ὑγρὸ δὲν μπορεῖ νὰ προέρχεται ἀπὸ κάποια ἐξωτερικὴ παροχὴ ἐλαιολάδου». Βεβαιώνει ἐπίσης τὴν ἀναμφισβήτητη βελτίωση τῆς υγείας δυὸ ἀτόμων ποὺ χρίσθηκαν μὲ τὸ ἐκκρινόμενο ἔλαιο ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Μπασάμ Ἀσσάφ.

Καὶ ἡ ἀναφορὰ τῆς ἐπιτροπῆς καταλήγει ὡς ἑξῆς: «Τὸ γεγονός αὐτὸ δὲν ἐπιδέχεται καμιά φυσικὴ ἢ λογικὴ ἐξήγηση. Ἐντάσσεται μᾶλλον στὸ πλῆθος τῶν θαυμάτων τῆς Παναγίας μας, ποὺ γνώρισε ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας».
